

Ruimte aan de samenleving

**Verkiezingsprogramma CDA Brielle
2018 - 2022**

Inleiding

1. Waarden & traditie

- 1.1. Lokale eigenheid
- 1.2. Veiligheid in de buurt
- 1.3. Burgerschap
- 1.4. Zondagsrust
- 1.5. Dorpskernen

2. Sterke samenleving

- 2.1. Samenlevingsgericht werken
- 2.2. Doe mee
- 2.3. Verenigingen en vrijwilligers
- 2.4. Bewegen voor leefbaarheid en welzijn
- 2.5. Bereikbaarheid
- 2.6. Voldoende en betaalbare woningen

3. Familie en gezin

- 3.1. Gezinnen
- 3.2. Kindvriendelijke buurten
- 3.3. Onderwijs
- 3.4. Samen met maatschappelijke organisaties
- 3.5. Lokale toegang tot zorg

4. Zorg voor elkaar

- 4.1. Preventie
- 4.2. Persoonlijke kracht
- 4.3. Omzien naar elkaar
- 4.4. Samenwerking met professionals
- 4.5. Financiën
- 4.6. Organisatie
- 4.7. Werk en participatie

5. Eerlijke economie

- 5.1. Bedrijvigheid
- 5.2. Stad en land
- 5.3. Ruimte geven
- 5.4. Duurzaamheid
- 5.5. Vakonderwijs
- 5.6. Mobiliteit
- 5.7. Gezonde gemeentefinanciën

CDA Brielle verkiezingsprogramma 2018-2022

Inleiding

De afgelopen vier jaar is er veel gebeurd in Brielle. De gemeente heeft er veel taken in het sociaal domein bijgekregen zoals de jeugdzorg en de begeleiding. De decentralisaties gingen gepaard met bezuinigingen vanuit de rijksoverheid. Het college, met daarin het CDA, heeft als uitgangspunt gekozen dat mensen de zorg krijgen die ze nodig hebben. Hoewel het effect van de bezuinigingen niet helemaal teniet is gedaan, resulteert die in zijn algemeenheid wel in iets hogere tevredenheid in Brielle dan in vergelijkbare gemeenten.

Ook economisch is het nodige veranderd. In 2014 zat Nederland, en ook Brielle, nog middenin de economische crisis. Dit gaat nu beter, wat zichtbaar is in bijvoorbeeld een aantrekkende woningmarkt. Het is nu tijd om vooruit te kijken. Het voorliggende verkiezingsprogramma bevat de visie van het CDA voor de komende vier jaar.

De gemeente Brielle met de kernen Zwartewaal en Vierpolders is voor het CDA vooral een gemeenschap. Een gemeenschap waarin mensen samenleven en waar het CDA Brielle midden in staat. Het CDA Brielle wil dan ook een partij zijn die dichtbij staat. Dichtbij Zwartewaal, Vierpolders en de wijken in Brielle zelf, lokaal geworteld.

In Brielle is de inzet voor elkaar en de samenleving zichtbaar in heel veel verenigingen en bovengemiddelde zorg voor elkaar. Het CDA vindt dat daar ruimte voor moet zijn vanuit de overheid. Overheid en samenleving vormen een samenspel met ieder hun eigen verantwoordelijkheid en inzet. In die samenleving staan mensen centraal; betrokken inwoners die met elkaar samenleven, werken en bouwen aan een gemeenschap.

Het CDA staat voor de gedeelde waarden die ons verbinden, voor de traditie van gerechtigheid, tolerantie en verantwoordelijkheid en voor de Joods-Christelijke wortels die ons land hebben gevormd. In een onrustige wereld vormen juist deze gedeelde **waarden en tradities** de identiteit van onze samenleving.

In die sterke samenleving staat niemand er alleen voor. Dat geldt als eerste voor ons eigen thuis in **familie en gezin**, waarop je altijd terug kunt vallen, waar we elkaar helpen en verantwoordelijkheid voor elkaar nemen. In Brielle zien mensen mantelzorg vaak als een vanzelfsprekendheid. Het CDA wil mensen daarin ondersteunen. Die belofte van **zorg voor elkaar** doen we ook als samenleving. Als iedereen weer verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen leven en dat van anderen, vormen we met elkaar die samenleving waarin niemand aan zijn lot wordt overgelaten en waar de zorg voor onze ouderen, zieken en gehandicapten goed geregeld is.

De keuzes voor de lokale samenleving die we door willen geven, vertalen we ook in een **eerlijke economie**. Duurzaamheid is daarbij voor het CDA een belangrijk thema. Vaak wordt dit door inwoners en bedrijven zelf al opgepakt, zoals in het aardwarmteproject. De vertaling van het klimaatakkoord betekent dat ook vanuit de overheid een rol wordt verwacht. Energieneutraal bouwen wordt steeds meer de norm. Ook gemeentelijke gebouwen moeten zoveel mogelijk energieneutraal worden.

Aandacht ook voor ondernemers. Er moet ruimte zijn om te ondernemen in Brielle. De promotie van de binnenstad via de reclamebelasting is hiervan een onderdeel.

Duurzaamheid betekent ook voor de gemeente een solide beleid. Het CDA Brielle is geen voorstander van herindeling. Kleinschaligheid en betrokkenheid van inwoners is juist de kracht van onze gemeente. Dat betekent dat de gemeente ook op de langere termijn wel op eigen benen moet staan.

Op dit moment is de gemeente in financieel opzicht teveel afhankelijk van reserves. Die raken een keer op. Het is goed bijtijds de tering naar de nering te zetten zodat er niet (op onverantwoorde wijze) bezuinigd hoeft te worden op voorzieningen en zorg. Dat betekent dat we nu verstandig moeten investeren in de economie van morgen: in kennis, innovatie en duurzame groei. Op die manier kiezen wij voor de komende vier jaar voor een solide en gedegen beleid in Brielle.

Daarbij is het niet zo dat de gemeentelijke overheid dit allemaal van bovenaf gaat regelen, vanuit een soort almachtige probleemoplossende rol, maar de gemeente helpt om initiatieven vanuit de samenleving ruimte te geven en mogelijk te maken.

Met deze voorstellen gaan wij werken aan een gemeenschap waarin iedereen mee kan doen, nu en ook de komende generaties.

1. Waarden en traditie

Waarden en traditie zijn belangrijk voor de samenleving. Veel mensen ervaren hun eigen leven als goed, maar maken zich zorgen over hoe wij met elkaar omgaan. Beleefdheid op straat, respect voor elkaar, iets over hebben voor de ander en niet altijd en overal het eigen belang vooropstellen: dat zijn waarden die we in onze Nederlandse tradities al generaties lang doorgeven. Waarden en tradities helpen ons om ons thuis te voelen in een onrustige wereld. Christendemocraten koesteren de waarden die vastigheid geven en de tradities die onze samenleving bijeen helpen houden.

- De gemeente ondersteunt activiteiten uit de samenleving die zijn gericht op binding en ontmoeting tussen mensen onderling.
- De gemeente kan activiteiten ondersteunen die zijn gericht op het overdragen van de Nederlandse/lokale cultuur, waarden en tradities.
- Wijk- of buurtregels dragen positief gestelde omgangsvormen uit. Instellingen die met jeugd, jongeren, ouders of andere bewonersgroepen werken, kunnen deze omgangsvormen gebruiken als herkenbare rode draad in hun dagelijks werk.

1.1 Lokale eigenheid

Brielle heeft een rijke, eigen cultuur. Of het nu gaat om monumentale gebouwen, culturele gebruiken of kenmerkende feesten; zij vormen voor mensen gedeelde herkenningspunten, momenten waarop het gemeenschappelijke wordt beleefd en uitdrukkingswijzen van identiteit. De overheid kan bij de vorming, de bescherming en het bewaren van cultureel erfgoed dat voor de Brielse gemeenschap van waarde is, een ondersteunende rol spelen.

1.1.1 Kunst- en cultuurbeleid

Cultuur is belangrijk voor mens en samenleving. Het draagt bij aan de persoonlijke ontplooiing van mensen en aan een gevoel van verbondenheid binnen gemeenschappen. Daarom moeten we met elkaar proberen te bewaren wat voor onze geschiedenis, traditie en cultuur van waarde is. De overheid bewaakt de randvoorwaarden en ondersteunt maatschappelijke partners. Het is daarom belangrijk dat laagdrempelige voorzieningen, beschikbaar blijven, zoals voor het beoefenen van muziek en het lezen.

Voor het CDA is cultuureducatie in brede zin belangrijk. Via het onderwijs kan worden kennisgemaakt met de lokale cultuur en geschiedenis en worden vaardigheden aangeleerd in de omgang ermee.

Het CDA is voorstander van samenhangend culturaanbod binnen en buiten de gemeente. Het cultuurhuis kan hierin een belangrijke rol vervullen.

De gemeente stimuleert kunst in de openbare ruimte. Dit gebeurt bij voorkeur in samenwerking met lokale initiatieven en/of het bedrijfsleven.

1.1.2 Cultureel erfgoed

Cultureel erfgoed gaat over ons gezamenlijk verleden, over samenleven en duurzaamheid. Het CDA hecht in het bijzonder waarde aan religieus en agrarisch erfgoed en feesten van gemeenschappelijkheid. Het behoud van cultureel erfgoed is voor ons van groot belang om kunstwerken, archieven, documenten en boeken voor komende generaties te bewaren en toegankelijk te maken.

- CDA Brielle zet zich in voor het behoud van monumenten en waardevol cultuur-historisch erfgoed.

Religieus en cultureel erfgoed heeft een vaste plaats in het beleid van de gemeente. Meest in het oog springend daarbij is de Sint-Catharijnekerk. Dit en ander erfgoed markeert de identiteit van Brielle. Het CDA is voor het behoud van deze beeldbepalende gebouwen. Bij afkalvend (financieel) draagvlak voor religieus erfgoed denkt de gemeente mee over oplossingen. Waar mogelijk zoekt de gemeente bij het behoud van erfgoed aansluiting bij maatschappelijke partners.

1.1.3 Erfgoed in Omgevingsplan

Elke gemeente moet als gevolg van de nieuwe Omgevingswet een omgevingsplan maken en daarin ook de regels voor cultureel erfgoed opnemen.

Het omgevingsplan biedt kansen om cultureel erfgoed beter te beschermen en in het bijzonder eigen gemeentelijke accenten aan te brengen, zoals bij de bescherming van religieus, agrarisch en cultureel erfgoed. Uitgangspunt voor het CDA is maatwerk, ruimte voor variëteit en maatschappelijk initiatief.

Het omgevingsplan biedt de mogelijkheid om de wet- en regelgeving op lokaal niveau kritisch onder de loep te nemen. Bij het verminderen van regels is van belang dat het lokaal bestuur vertrouwen aan inwoners durft te geven, bereid is tot 'loslaten' en aansluiting zoekt bij maatschappelijke initiatieven.

1.2 Veiligheid in de buurt

Veiligheid is een basisbehoefte in een sterke samenleving, waarin mensen zich thuis en geborgen voelen. Een veilige gemeente vraagt om stevige maatregelen. Wij richten ons in het bijzonder op het tegengaan van criminaliteit die een grote impact heeft op het slachtoffer, zijn directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de samenleving. Maar ook op thema's als verkeersoverlast, veilige schoolomgeving en openbare ruimte en overlast van rondhangende jongeren en vandalisme.

- Eens in de vier jaar wordt in Brielle een veiligheidsplan opgesteld. Daarbij moeten de inwoners een stem hebben.

Ook lokaal moet er oog zijn voor rechtsstatelijke dilemma's tussen grondwettelijke vrijheden en waarden als veiligheid en vrijheid. Veiligheid is een fundamenteel recht van ieder mens. Maar bij cameratoezicht, preventief fouilleren en andere maatregelen die ingrijpen in de rechten en vrijheden van inwoners, moeten wij ons ervan bewust zijn dat niet elk risico kan worden uitgesloten en dat privacy en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer evengoed belangrijke waarden zijn.

- Het CDA wil dat de politie dichtbij de burger staat. Het moet eenvoudig zijn aangifte te doen en indien nodig moet een burger gebruik kunnen maken van hulp. Hierbij kan gedacht worden aan hulp door BOA's op het stadskantoor.
- Mensen zelf vormen de basis voor veiligheid en leefbaarheid. Een actieve houding en betrokkenheid van inwoners bij een veilige en leefbare woonomgeving zijn daarom belangrijk. Dit gaat niet zonder sociale samenhang en het elkaar kunnen aanspreken op (kleine) misstanden.
- Inwoners, politie en gemeente gaan met elkaar in gesprek over de veiligheid in de buurt. De gemeente informeert de inwoners actief over preventieve maatregelen en laat ze meedenken en meewerken aan het oplossen van veiligheidsvraagstukken in de eigen buurt. Bijvoorbeeld door het organiseren van een buurtschouw of informatiebijeenkomsten over het voorkomen van inbraken.

- Het CDA Brielle wil dat bewoners worden geattendeerd op buurtwachten, buurtpreventieteams of de inzet van sociale media (buurtapps) om het veiligheidsgevoel te vergroten.
- Het CDA vraagt in het bijzonder aandacht voor de rol van de wijkagent. Wijkagenten moeten als ogen en oren van de buurt ook daadwerkelijk aanwezig zijn in de buurt.
- Belangrijk voor de veiligheid in een buurt of wijk is een meldplicht voor stelselmatige daders, lik-op-stukbeleid bij kleine criminaliteit en snel en efficiënt ingrijpen bij overlast en vandalisme.

1.2.1 Softdrugs aanpakken in plaats van gedogen

De zware, georganiseerde misdaad speelt een grote rol op het gebied van drugs. De productie van synthetische drugs is fors toegenomen, met alle risico's voor omwonenden, de volksgezondheid en de veiligheid. Voorkomen moet worden dat zich in Brielle uitwassen van drugscriminaliteit voordoen.

- De inzet van het CDA is geen coffeeshops in Brielle.
- Illegale handel in drugs, straatverkoop en illegale verkooppunten pakken we aan in plaats van toe te staan.
- Met name het dealen rond scholen en bij jongeren- en jeugdvoorzieningen dient actief te worden bestreden.
- We bepleiten een versterking van de gemeenschappelijke aanpak van gemeenten, politie, justitie, de belastingdienst en de sociale dienst.

Prostitutie is mensenhandel

We willen af van de valse romantiek dat vrouwen vrijwillig kiezen voor een leven in de prostitutie. In veel gevallen is er sprake van georganiseerde criminaliteit, uitbuiting, of ernstige sociale problemen. Daar maken pooiers en klanten misbruik van. Daarom staan wij geen bordelen toe in Brielle. Ook eventuele prostitutie vanuit de thuissituatie moet worden tegengegaan.

1.2.2 Radicalisering

Behalve over de opvang van nieuwkomers spelen in Brielle ook vragen over de integratie van culturele minderheden die al verschillende generaties in Nederland wonen. Er moet worden voorkomen dat mensen, groepen mensen of buurten zich afkeren van de Nederlandse samenleving en plekken van achterstand en armoede broedplaatsen worden van radicalisering. Naast in de eerste plaats de familie en het gezin ziet het CDA ook een bijzondere verantwoordelijkheid voor scholen, kerken, vrijwilligersorganisaties, sportverenigingen en dergelijke. Deze organisaties moeten de ontvangen signalen eenvoudig neer kunnen leggen bij gemeente, politie en wijkagent of andere hulpverlenende instanties.

- Bij (dreigende) radicalisering kiezen wij voor een gezinsbrede aanpak waarin plaats is voor inkeerregelingen en deradicalisering.
- Gemeente en onderwijs moeten schooluitval voorkomen, omdat goed onderwijs de sleutel is voor de toekomst van ieder kind. Gemeenten organiseren bij de verkrijging van het Nederlanderschap een ceremonie, waarin aandacht wordt besteed aan onze manier van leven en de waarden van de democratische rechtsstaat worden uitgedragen.

1.3 Burgerschap

Onze cultuur, lokaal cultureel erfgoed en sociale cohesie onderstrepen het belang van burgerschap en de waarden die daarbij horen.

Burgerschap bestaat in het nemen van verantwoordelijkheid voor de samenleving, juist ook lokaal. Het gaat er dan om dat mensen eigenschappen tonen, zoals zelfbeheersing, hoffelijkheid, verstandigheid, inschikkelijkheid, rechtvaardigheid, voorzichtigheid, tolerantie, oprechtheid, moed, hoop en vertrouwen. Zonder zulke waarden verdwijnt de samenhang uit het maatschappelijk leven. Burgerschap heeft dus alles te maken met moraliteit, met normen en waarden.

Er zijn verschillende manieren waarlangs overheid en bestuur burgerschap kunnen versterken en ondersteunen. Allereerst door inspirerend te spreken. Politici en bestuurders kunnen waar nodig een moreel beroep op de samenleving doen.

De lokale democratie biedt mensen volop de kans om burgerschap te tonen. Wij staan voor meer zeggenschap, eigenaarschap en ruimte voor initiatiefnemers en daarbij voor een bestuur dat partner is, ruimte geeft en de voorwaarden schept voor het initiatief (doe-democratie). Dit vraagt om een andere houding van lokale politici: meer loslaten, meer vertrouwen en meer aanvullend in plaats van regelend handelen. Zo willen wij de betrokkenheid bij het gemeenschappelijk wel en wee in Brielle, Zwartewaal en Vierpolders laten groeien.

Juist omdat het belang van een sterke samenleving geen vanzelfsprekendheid meer is, willen wij een extra inzet om jongeren actief te betrekken bij de samenleving. Daarom wil het CDA landelijk toe naar een nieuwe maatschappelijke dienstplicht. Lokaal geven we daar nu al invulling aan met de maatschappelijke stage. Het CDA wil dat de gemeente zich inzet voor de maatschappelijke stage en dit met de scholen bespreekt. Samen met scholen en instellingen zoekt de gemeente naar een zinvolle invulling van deze stage.

1.3.1 Integratie

Ook in Brielle wonen of vestigen zich mensen met een andere culturele en/of nationale achtergrond. Door de toestroom van vluchtelingen heeft de gemeente de taak asielzoekers met een verblijfsvergunning (statushouders) te huisvesten.

- Een goede beheersing van de Nederlandse taal behoort tot de belangrijkste voorwaarden voor een succesvolle inburgering van nieuwkomers. De gemeente communiceert uitsluitend in het Nederlands.
- Het CDA wil dat de gemeente statushouders direct in aanraking brengt met onderwijsmogelijkheden en vrijwilligerswerk, zodat de stap naar betaald werk kleiner wordt.
- Met behulp van vrijwilligers (maatjes) kunnen nieuwe Nederlanders snel hun plek vinden in de Brielse samenleving. Ook de binnen Brielle succesvolle taalcoaches spelen hierin een belangrijke rol.
- Waar gemeenten statushouders voorzien van middelen gebeurt dat in eerste instantie zoveel mogelijk in natura. Zo lekken financiële middelen bedoeld voor een goede start in Nederland niet weg. Integratie start met een goede begeleiding.

1.3.2 Democratische legitimiteit en bestuurlijke nabijheid

Gemeenten krijgen steeds meer taken van het rijk toebedeeld. Gemeenten moeten ervoor zorgen dat ze deze nieuwe taken goed kunnen uitvoeren, dat de democratische controle gewaarborgd is en samengewerkt wordt met andere bestuurlijke partners.

Nu er weer erkenning komt voor wat inwoners en hun instellingen zelf kunnen bijdragen aan de samenleving, vraagt het CDA bijzondere aandacht voor de veranderende rol van ambtenaren, raadsleden en bestuurders. Een netwerkende of participerende overheid vraagt om een ander type bestuur. Bij een participerende overheid moeten bestuurders vanuit publieke doelen aansluiten bij inwoners en bedrijven die maatschappelijke waarde ontwikkelen. De gemeente moet vooral kader stellend en ondersteunend optreden. Dit vraagt van de ambtenaren een beheerste, voorzichtige en verbindende houding, die in de eerste plaats aansluiting zoekt bij maatschappelijk initiatief en de samenleving actief ruimte geeft.

- Het CDA vindt het belangrijk dat buurten en dorpen invloed hebben op het beleid. Wij geven kleine kernen en wijken een eigen mogelijkheid voor initiatieven vanuit het dorp of de wijk.
- Bij gedecentraliseerde wettelijke taken dient er een heldere inspraakverordening te zijn, zodat inwoners weten waar ze aan toe zijn en wat ze van hun gemeente kunnen en mogen verwachten. Burgerinitiatieven en volksraadplegingen vervangen niet de lokale gekozen volksvertegenwoordiging.
- Het CDA omarmt burgerinitiatieven vanuit ons vertrouwen in de samenleving. Wij vinden het daarbij belangrijk dat initiatieven, die publieke voorzieningen aanbieden en/of een beroep doen op gemeenschapsgeld, representatief zijn en passen in het algemeen belang. Dit past bij de CDA-visie waarin de samenleving het eerst aan zet is en de overheid daaraan vanuit haar eigen taak en opdracht dienstbaar is.

1.3.3 Gemeentelijke samenwerking

Gemeenten zijn niet altijd meer in staat om alle taken adequaat te kunnen uitvoeren. Brielle, Hellevoetsluis en Westvoorne hebben gekozen voor ambtelijke samenwerking. Uitgangspunt daarbij is dat de samenwerking niet leidt tot een grootschalige en afstandelijke organisatie. Het CDA wil een betrokken gemeente die haar inwoners kent, waar de gemeenteraad bereikbaar is en een afspiegeling blijft van de lokale bevolking.

- Het bestuur moet dichtbij de burger staan. Hiervoor is onafhankelijkheid essentieel en samenwerking een doel om mogelijke plussen te oogsten.
- De ambtelijke fusie organisatie maakt het voor talentvolle ambtenaren aantrekkelijk om voor een kleinere gemeente te werken, omdat zij van betekenis kunnen zijn voor een hele regio. Dit komt de kwaliteit van het openbaar bestuur ten goede.
- Het CDA is voorstander van (dienstgerichte) samenwerkingsverbanden als de democratische legitimiteit voldoende gewaarborgd is. Gemeenteraden moeten een daadwerkelijke stem hebben bij regionale samenwerking.

Het CDA hecht aan goed bestuur en gemeenten moeten voldoende slagkracht hebben. Herindeling is niet de voor de hand liggende oplossing voor problemen die wij ervaren bij het uitvoeren van de toegenomen taken. Wij vinden dat herindeling niet van bovenaf opgelegd moet worden, maar van onderop moet komen. Wij vinden herindeling niet nodig voor de komende periode.

Voor de vele taken die het college moet uitvoeren, dient per taak besloten te worden op welk niveau dit het beste kan gebeuren. Lokaal, regionaal, op niveau van de Metropoolregio, provinciaal of landelijk.

- Intergemeentelijke samenwerking is geen teken van zwakte. Het CDA kiest actief voor samenwerking binnen de regio Voorne-Putten, waar dit voordelen biedt voor de burger.
- Binnen het gemeentelijke inkoopbeleid wordt gestreefd naar duurzaam inkopen. Tevens wordt duurzaamheid opgenomen als criterium van het gemeentelijke aanbestedingsbeleid.

1.4 Zondag: de waarde van rust, cultuur en ontmoeting

Het CDA hecht aan waarden en traditie, zo ook aan de zondag als de dag die in onze cultuur is uitgeroeid tot een rustmoment van bezinning en ontmoeting.

Sociaal economisch is van belang dat verruiming van de openingstijden voor het midden- en kleinbedrijf relatief veel duurder is dan voor grote winkelketens. Uit onderzoek en buitenlandse ervaringen blijkt dat de werkgelegenheid en omzet niet tot nauwelijks groeien maar zich vooral spreiden.

Aan de andere kant kan het CDA de ogen niet sluiten voor ontwikkelingen in de samenleving.

- Het CDA vindt dat de gemeente in overleg met inwoners en lokale ondernemers besluit over de openingstijden van winkels (en al dan niet op zondagen). Het is verstandig daarbij ook regionale effecten mee te wegen.
- Het CDA Brielle ziet op dit moment geen noodzaak om de bestaande mogelijkheden te verruimen.

1.5 Dorpskernen

Vierpolders en Zwartewaal spelen een belangrijke rol binnen de gemeente Brielle. Het is belangrijk dat de dorpskernen Zwartewaal en Vierpolders leefbaar blijven. De afgelopen jaren is voor en met Zwartewaal een dorpsvisie opgesteld. Dit vinden wij een goede ontwikkeling.

- Ook voor en met Vierpolders moet een dorpsvisie worden opgesteld.
- Het CDA is voorstander van voor voldoende nieuwbouw in de dorpskernen voor een positieve bijdrage aan de leefbaarheid.
- Het CDA kiest voor nieuwbouw van de school in Zwartewaal
- Aan de voornemens uit de dorpsvisie Zwartewaal dient uitvoering te worden gegeven.

2. Sterke samenleving

Wij willen de komende jaren blijven werken aan sterke buurten, wijken, kernen, dorpen en steden; aan een samenleving waar alle mensen zich veilig en thuis voelen, omdat ze weten dat er altijd iemand is die naar hen omkijkt. Niemand staat er alleen voor. Een sterke samenleving van betrokken gemeenschappen is gebouwd op saamhorigheid en gedeelde verantwoordelijkheid, en geeft mensen directe invloed op hun eigen leefomgeving. De plaatselijke overheid is bovenal dienstbaar aan inwoners, bedrijven en organisaties. Een sterke samenleving laat meer ruimte voor eigen keuzes. Dat betekent minder regels van bovenaf en meer zeggenschap voor inwoners zelf.

2.1 Samenlevingsgericht werken

Het CDA gelooft dat de samenleving en niet de overheid centraal moet staan. Dat vraagt van gemeenten een actieve houding om de samenleving krachtig en vitaal te maken. De gemeente is allereerst een ondersteuner van de eigen initiatieven en voorkeuren van mensen. In een betrokken samenleving nemen mensen met elkaar initiatieven om problemen op te pakken. De gemeentelijke overheid moet daarbij dienstbaar en betrouwbaar zijn en ruimte bieden aan die initiatieven. Ook als daarvoor eigen regels moeten wijken. In een steeds complexer wordende samenleving kunnen problemen alleen worden opgelost door samenwerking.

2.1.1 Dienstverlening gemeente

Een eerste fundament voor een krachtige en vitale samenleving is een vraag gestuurde houding van de zijde van de gemeente. Dat kan de gemeente op tal van manieren invullen: de laatste jaren zien we een overgang van meer traditionele middelen (spreekuren van wethouders, sociale raadslieden) richting middelen die zorgen dat de gemeente ook daadwerkelijk daar is waar de vragen zijn. Het CDA staat voor een overheid die zo dicht mogelijk op de samenleving staat en die samenleving zo veel mogelijk ruimte geeft. Het aloude principe dat de gemeente er voor de inwoners is en niet andersom, is actueler dan ooit.

- Het CDA wil een bereikbaar gemeenteloket, dat ook buiten kantoortijden open is en waar veel zaken digitaal geregeld kunnen worden. Tegelijkertijd blijft het mogelijk persoonlijk en telefonisch contact te hebben met de gemeente.
- Gemeenten maken deel uit van een sterk veranderende samenleving, waarin de steeds verdere digitalisering van de informatievoorziening een van de belangrijkste ontwikkelingen is. De internettechnologie biedt kansen om te komen tot steeds meer op maat gesneden, persoonlijke online dienstverlening die goed, gemakkelijk en snel is. Hierin willen we de komende jaren stappen zetten.
- Het CDA wil een gericht aanspreekpunt voor specifieke doelgroepen (ondernemers, verenigingen) waar zij met al hun vragen over overheidsdienstverlening terecht kunnen.
- Een overzichtelijke werkwijze om zorgvuldig met klachten van inwoners om te gaan, zoals een klachtencommissie of ombudsman.
- Kosten voor overheidsdiensten (leges) zijn in principe kostendekkend.

2.1.2 Huis van de gemeente

Als de gemeente een natuurlijke bondgenoot van haar inwoners wil zijn, is het ook goed daar in de uitstraling zo veel mogelijk aan te doen. De dienstverlening van de gemeente moet persoonlijk zijn en uitgaan van een gelijkwaardige relatie met de inwoner.

2.1.3 Recht om uit te dagen

Het CDA gelooft in de kracht van de samenleving en wil daarom dat inwoners en verenigingen het recht krijgen om de uitvoering van een collectieve voorziening van de overheid over te nemen. Dit kan om van alles gaan: het onderhoud van een park in de buurt, het beheer van sportvelden door de club of de zorg voor ouderen.

- Met een 'recht om uit te dagen' (right to challenge) krijgen inwoners het recht om bij de gemeente een alternatief voorstel in te dienen voor een bepaalde dienst, voorziening of plan van de gemeente.

2.2 Doe mee

Wij willen dat de gemeente initiatieven van inwoners ruim baan geeft, soms door financiële ondersteuning en vaak door als gemeente los te durven laten in plaats van initiatieven over te nemen. Door samenwerking van vrijwilligers en gemeente wordt het geheel meer dan de som der delen. De gemeente moet vooral aansluiten bij bestaande initiatieven en waarderen waar inwoners al enthousiast over zijn. Wij willen voorkomen dat de gemeente participatie alleen als verplicht 'instrument' ziet en oplegt aan inwoners. Er moet een goede balans zijn tussen de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad en de betrokkenheid van inwoners. Juist ook als inwoners soms niet willen participeren.

- Bij initiatieven vanuit de samenleving verwacht het CDA dat de gemeente actief meedenkt; nagaat hoe het initiatief gerealiseerd kan worden. Zeker waar de gemeente nodig is voor een vergunning, door een bijdrage in de kosten of omdat wijzigingen in het beleid of bestemmingsplanningen van de gemeente nodig zijn.
- Laat ruimte om daar waar het mis gaat, niet meteen in te vullen met regels en verordeningen.
- Ook grootschalige initiatieven hebben kans van slagen, durf groot te denken. Er zijn voldoende voorbeelden van maatschappelijke initiatieven in het land die geleid hebben tot het opknappen van dorpscentra, beeldbepalende (historische) gebouwen, het instellen van buurt- en gemeenschapscentra of het runnen van het lokale cultuurcentrum of zwembaden door vrijwilligers. Met minimale middelen is hier vaak maximaal resultaat bereikt.

Verwachtingsmanagement en duidelijkheid

Verwachtingsmanagement is essentieel voor het slagen van burgerparticipatie. Het CDA wil daarbij transparant, duidelijk en eerlijk over de (on)mogelijkheden zijn. Voor elk onderwerp of project moet vooraf duidelijk zijn hoe inwoners betrokken worden. Op het gebied van interactie met de inwoners ziet het CDA het onderstaande als de belangrijkste stappen:

- Zorg dat er een gemeentelijk participatieplan is. In dat plan moet duidelijk naar voren komen op welke terreinen participatie kan plaatsvinden, hoe ver je als gemeente wilt gaan met nieuwe invullingen van de lokale democratie, hoeveel ruimte je de inwoners wilt geven en wat die ruimte inhoudt.

- Stel vast welke initiatieven gesubsidieerd worden en hoe subsidie beschikbaar is per buurt, om zo ook middelen in te zetten voor thema's of buurten waar anders geen initiatieven zouden ontstaan.
- Voor een goede samenwerkingen tussen inwoners en gemeente is een duidelijke taakverdeling noodzakelijk. Zeg als gemeente wanneer je wel iets met een plan gaat doen en wanneer niet. Houd inwoners niet voor de gek, schep geen onrealistische verwachtingen.
- Wij vinden het belangrijk dat de gemeente duidelijk communiceert. Dan gaat het om het vroeg in een proces informeren van alle betrokkenen én hen gedurende het proces op de hoogte houden. De communicatie van de gemeente moet daarnaast ook begrijpelijk zijn. Wij willen dat de gemeente communiceert in heldere taal.

2.3 Verenigingen en vrijwilligers

Vrijwilligers, mensen die zich met hart en ziel inzetten voor een ander, vormen een onmisbare schakel in de binding en leefbaarheid van onze dorpen, wijken en buurten. We zien steeds vaker dat vrijwilligers (organisaties) publieke taken overnemen en nieuwe vormen bedenken van dienstverlening voor hun gemeenschap. Deze positieve ontwikkeling verdient ondersteuning door onnodige regels te schrappen. De gemeente kan veel doen om vrijwilligerswerk makkelijker en leuker te maken.

2.3.1 Meer ruimte, minder knellende regels

Het CDA wil de slagkracht van verenigingen en organisaties vergroten door zo weinig mogelijk bemoeienis van de gemeente en beperkende regels. Het is steeds lastiger om mensen structureel aan verenigingen te binden. De gemeente moet de randvoorwaarden creëren waaronder het brede vrijwilligerswerk kan floreren, binnen de ruimte van wet- en regelgeving.

- De verklaring omtrent gedrag (VOG) voor vrijwilligers die werken met minderjarigen zijn gratis met zo min mogelijk knellende regels.
- Wij willen kritisch kijken naar de vergunningverlening: is het eisen van bepaalde vergunningen wel altijd nodig? Wij streven naar een goede verhouding tussen de noodzakelijke veiligheidseisen en het verminderen van de hoge regeldruk voor organisatoren.
- Ondersteun deskundigheidsbevordering. Zorg bijvoorbeeld dat er netwerken ontstaan waar vrijwilligers ervaring en kennis kunnen uitwisselen zonder voor te schrijven 'hoe het moet'. Wij kiezen voor een persoonlijke benadering. Via het verenigingssteunpunt helpen wij verenigingen bij het 'matchen' van vraag en aanbod of het aanbieden van specifieke opleidingen voor vrijwilligers.
- Het vrijwilligerssteunpunt gaat onderdeel uitmaken van het cultuurhuis. Wij zijn voorstander van dit steunpunt waar vraag en aanbod elkaar kunnen ontmoeten.

2.3.2 Betaalbare en duurzame verenigingsgebouwen

Voor veel verenigingen zijn de lasten van hun accommodatie een belangrijke kostenpost. Tegelijkertijd is een goed gebouw voor de (sport)vereniging van groot belang voor het goed functioneren. Wij geven vrijwilligers verantwoordelijkheid, beslissingsbevoegdheid en ruimte voor innovatie. Er zijn veel kansen voor het verduurzamen van complexen. Dat kan een goede manier zijn om de energiekosten te drukken.

- Een energiedeskundige helpt verenigingen bij het in kaart brengen van rendabele duurzaamheidsinvesteringen.
- Creëer een duurzaamheidsfonds (bijvoorbeeld ten behoeve van energiebesparing) waar lokale verenigingen een beroep op kunnen doen en waarbij rente en aflossingstermijn in overleg met de vereniging wordt vastgesteld zodat deze aansluit bij de financiële capaciteit van de vereniging.

2.4 Bewegen voor leefbaarheid en welzijn

Bewegen is heel belangrijk, als ontspanning en als voorwaarde voor een gezond leven. Maar sport heeft ook een andere functie: het brengt mensen samen en maakt mensen weerbaar. Sport speelt ook een belangrijke rol bij het overbrengen van waarden en vaardigheden die in het gewone leven onmisbaar zijn, zoals teambelang en respect voor de ander.

2.4.1 Goede sportvoorzieningen

Het sportaccommodatiebeleid is de basis van het gemeentelijk sportbeleid. In Brielle hebben we hierin dan ook gericht in geïnvesteerd zoals bijvoorbeeld het Geuzenpark laat zien. Het is belangrijk om goede randvoorwaarden te creëren binnen de gemeente om sporten en bewegen zo optimaal mogelijk te maken. Wij willen daarbij rekening houden met de verschuiving van verenigingssporten naar individuele sporten in de openbare ruimte, zoals wandelen, fietsen en hardlopen. Het CDA vindt het belangrijk dat inwoners bekend zijn met de veelzijdigheid van sportmogelijkheden, weten hoe gezond het is, en waardering hebben voor de bijdrage die sport levert aan samenwerking, het welzijn van mensen en de leefbaarheid in buurten en dorpen.

- Het CDA zet in op toegankelijk sportfaciliteiten zoals open clubs en sportcoaches die zich richten op de behoeften van de buurt. Waarbij eigen leden, bezoekers en de buurtbewoners uitgenodigd worden om te sporten en om bij de vereniging betrokken te raken en te blijven. Bij maatschappelijke verbondenheid worden mensen bij elkaar gebracht en krijgen zij de gelegenheid om iets voor elkaar te doen.
- Het CDA vindt het belangrijk dat sportfaciliteiten ook letterlijk goed toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- Het CDA wil vrijwilligers ondersteunen door bij nieuwbouw of een verbouwing te zoeken naar combinatiemogelijkheden van sportclubs (sportnetwerken) en zoeken naar combinaties tussen sport, cultuur, onderwijs en duurzaamheid.
- Sporten en (meer) bewegen zijn essentieel voor een goede gezondheid. Ook heeft sport een belangrijke maatschappelijke en sociale functie voor individuen en de gemeenschap als geheel.
- Speerpunt in het sportbeleid is het werven van vrijwilligers. Onderhoud en tijdige vernieuwing van sportaccommodaties vragen blijvende aandacht.
- De gemeente hecht aan een bloeiend (sport)verenigingsleven.

Zet sport breder in dan alleen bewegen

Naast sport en bewegen is gezonde voeding een belangrijke pijler in de preventieve gezondheidszorg. Gezonde voeding draagt bij aan het voorkomen van obesitas. De gemeente kan hier een bijdrage aan leveren door het promoten van gezonde (sport)kantines. Daarnaast kan sport breed onder de aandacht gebracht worden door het in te zetten bij citymarketing, werkgelegenheid en het bevorderen van de lokale economie.

Het CDA wil dan ook een subsidiebeleid dat zo veel mogelijk aansluit op beleidsdoelstellingen van andere beleidsterreinen.

- De gemeente biedt, samen met de scholen, (sport)verenigingen en maatschappelijke instellingen, programma's aan die zijn gericht op een gezondere levensstijl van kinderen en jongeren.

Maak de openbare ruimte 'beweegvriendelijk'

Het is een lokale verantwoordelijkheid om de openbare ruimte 'beweegvriendelijk' in te richten. Hiermee draagt de gemeente bij aan het verlagen van de drempel om voldoende te bewegen en zo lang als mogelijk fit en vitaal te blijven.

- Het gemeentelijke gezondheidsbeleid richt zich vooral op preventie en vroegtijdige signalering van gezondheidsrisico's, ziektes en aandoeningen onder kinderen, jongeren en onder bepaalde leeftijdsgroepen van niet-westerse allochtonen.

2.4.2 Groene en blauwe buitenruimte voor ontmoeten en bewegen

De positieve effecten van groen op onze gezondheid zijn bewezen. Mensen met een groene woonomgeving voelen zich gezonder. Spel-, sport- en ontmoetingsruimten dragen bij aan preventieve gezondheidszorg, sociale ontwikkeling van kinderen en sociale ontmoeting in de buurt. Het Brielse Meer en de haven spelen hierin ook een belangrijke rol; watersport en recreatie draagt bij aan het welbevinden van de inwoners en bezoekers van Brielle. We streven dan ook naar inrichting van openbare ruimte die recht doet aan de hele mens.

- De gemeente kan 'spelen in het groen' vastleggen als ruimtelijke functie. Speelplekken moeten functioneren als ontmoetingsplek voor jong en oud uit de hele buurt met voor de verschillende leeftijdscategorieën voorzieningen en voor mensen met en zonder beperking.
- Wij willen de groene openbare ruimte aantrekkelijker maken voor bewegen en ontmoeting. Ondersteun als gemeente collectieve oplossingen die inwoners zelf bedenken om beter voor elkaar te kunnen zorgen. Zoals het plaatsen van voldoende bankjes om mensen de mogelijkheid te bieden bij elkaar te gaan zitten en waar ouderen kunnen uitrusten.
- Wij willen een goede, toegankelijke actieve haven waar sport, recreatie en ontspanning samen komen.
- De gemeente geeft kansen aan (groene) buurtprojecten door bewoners zelf geïnitieerd en ontwikkeld, zoals buurttuinen, speelnatuur en dergelijke.
- Stem het groen in de buurt af op de wensen van de bewoners. Willen bewoners hoogwaardig groen in hun buurt, dan vragen we in ruil daarvoor hun bijdrage in het onderhoud van dit groen. Het is belangrijk dat de gemeente over het niveau van groenonderhoud communiceert met omwonenden.
- Handhaven van het speelruimteplan, met als uitgangspunt: per wijk voorzieningen voor alle leeftijdsgroepen jongeren.
- De gemeente voert een actief beleid t.a.v. het in goede staat houden van de speelruimtes.
- Speelruimte wordt niet zonder meer opgeofferd voor parkeerruimte.

Creëer veilige openbare ruimte

De openbare ruimte moet veilig zijn, door bijvoorbeeld voldoende verlichting en door onoverzichtelijke situaties te voorkomen. Zo zorgen we voor zelfstandige mobiliteit van kinderen en ouderen. Uitgangspunt is dat de samenleving als eerste verantwoordelijkheid neemt voor elkaar. We leren onze kinderen dat spelen in de omgeving van water gevaarlijk kan zijn, dat speelruimtes risico's met zich mee kunnen brengen en accepteren dat de overheid niet overal een oplossing voor hoeft te bedenken.

- Het CDA is voorstander van een calamiteitenplan voor de havens en voldoende noodvoorzieningen en levensreddende middelen rond de haven.

2.5 Bereikbaarheid

Een sterke samenleving waarin we omzien naar elkaar kan niet bestaan zonder de fysieke mogelijkheid met elkaar in contact te treden. Bereikbaarheid is daarom niet alleen een ruimtelijk, maar ook een sociaal vraagstuk.

2.5.1 Goed openbaar vervoer, ook in het buitengebied

Openbaar vervoer (OV) draagt bij aan betere bereikbaarheid. Het stelt mensen in staat om te participeren in de samenleving en draagt bij aan verbetering van de leefomgeving. Binnen stedelijk gebied zijn goede OV-voorzieningen belangrijk, onder andere om drukte en vervuiling in steden te verminderen. Ook het concentreren van woon-, werk- en studielocaties rondom (multimodale) vervoersknooppunten draagt hieraan bij. In het landelijk gebied komt het OV steeds verder onder druk te staan als gevolg van de bevolkingskrimp. Inmiddels is door de gemeenten op Voorne-Putten besloten de handen ineen te slaan voor het zogenaamde doelgroepenvervoer. Dit wordt gezamenlijk met het regulier openbaar vervoer aanbesteed door de Metropoolregio.

- Ook nieuwe combinaties in het doelgroepenvervoer bieden mogelijkheden.
- Inwoners kunnen zelf bijdragen aan duurzaam vervoer door bijvoorbeeld gebruik te maken van huurauto's, autodelen en dergelijke. Ook bedrijven kunnen werknemers stimuleren tot duurzamer vervoer. Daarvoor helpt het als hindernissen worden weggenomen.
- Het CDA zet zich in voor een goede aansluiting op regionale knooppunten.
- Wij vinden dat mensen met een beperking zonder hinder gebruik moeten kunnen maken van het openbaar vervoer.

2.5.2 Verkeersveiligheid

Een goede bereikbaarheid gaat hand in hand met goede verkeersveiligheid. Als mensen vrij willen bewegen, moet dat wel veilig kunnen. Het CDA is daarom voorstander van veilige verkeerssituaties bij maatschappelijke locaties zoals scholen en sportclubs. Iedereen moet op een veilige manier op weg kunnen.

- Het CDA is voorstander van vrijwilligers als verkeersbrigadier bij scholen wanneer dat de verkeersveiligheid kan bevorderen.
- Wij bepleiten een goede fysieke inpassing van maatschappelijke voorzieningen. In straten in de omgeving van deze voorzieningen worden bij voorkeur snelheid verlagende maatregelen genomen, is voldoende verlichting (sociale veiligheid) en komen goede, gratis parkeervoorzieningen.
- Fietsen is niet alleen gezond, maar ook een goede en duurzame manier van mobiliteit. Dit vraagt goed onderhouden fietspaden en snelfietsroutes, zeker nu het gebruik van elektrische fietsen toeneemt. Gemeenten moeten daarom zorgen dat mensen van alle leeftijden die willen fietsen, dat ook op een goede en veilige manier kunnen doen.

2.6 Voldoende en betaalbare woningen

Voor mensen is wonen essentieel, dat geldt zowel voor de woning als de leefomgeving. De woonwensen van inwoners moeten centraal staan bij het woonbeleid. Voor het CDA is het woonbeleid gericht op kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit en maatwerk. Dan gaat het om duurzame woningen, over woningen die aansluiten bij woonwensen en woningen die bestendig zijn voor verschillende levensfasen. Ook de kwaliteit van de buurten is van groot belang. Het stedenbouwkundig ontwerp moet goed in elkaar steken en eraan bijdragen dat mensen in een veilige, goed bereikbare en aantrekkelijke omgeving wonen. De ruimtelijke kwaliteit is van grote waarde. Slechte huisvesting leidt tot overlast en tot niet optimale integratie van de bewoners in hun buurt.

- Wij zetten in op levensloopbestendige wijken, waarin kinderen vrolijk kunnen opgroeien en mensen gezond oud kunnen worden. Dat vergt goede voorzieningen waarin recht wordt gedaan aan de diversiteit aan mensen die de samenleving kent.
- Het CDA ondersteunt een beleid dat leidt tot meer en attractieve, bereikbare starterswoningen. Dit beleid moet ertoe leiden dat meer jeugdigen in de gemeente kunnen blijven wonen en dat het voor jongeren aantrekkelijker wordt om zich in Brielle te vestigen.
- Woningbouwcorporaties moeten op hun verantwoordelijkheid gewezen worden om voor voldoende goede, betaalbare en duurzame woningen zorg te dragen.
- De overheid kan een rol spelen op het gebied van collectief en particulier opdrachtgeverschap. Wij verwachten van een gemeente dat zij ruimte biedt en open staat voor initiatieven en inwoners de ruimte geeft om zelf een rol te spelen in het bouwen van hun eigen woning of buurt. Dat versterkt de cohesie en levert een bijdrage aan een levendiger gemeente. Dat vraagt ook om minder regels waar dat mogelijk is. De nieuwe Omgevingswet biedt hiertoe mogelijkheden.
- Het CDA wil experimenten met vernieuwde woonvormen ondersteunen, waarbij arbeid, wonen en zorg worden gecombineerd ter versterking van de participatiesamenleving.

Subsidies met maatschappelijk effect

Vanuit het oogpunt van rentmeesterschap investeert het CDA in duurzame woningbouw. Dat doen we bij voorkeur door maatregelen die een groot maatschappelijk effect hebben. Voorbeelden zijn het gesprek aangaan met woningbouwcorporaties over de voordelen van verduurzaming ten opzichte van sloop en nieuwbouw, het investeren in duurzame maatschappelijke voorzieningen (buurtcentra, sportclubs, scholen) en collectieve voorzieningen die ten goede komen aan een duurzamere samenleving (warmtenet/aardwarmte).

3. Familie en gezin

Voor het CDA is elk gezin – in welke samenstelling dan ook – van waarde. Die families vormen het startpunt van ons leven waar we, als het goed is, in geborgenheid mogen opgroeien. De zorg in Nederland zou ondenkbaar zijn zonder de inzet, liefde en aandacht van mantelzorgers. Wij hebben daar grote waardering voor en voelen het als een plicht om hun zorg te ondersteunen en te vergemakkelijken.

3.1 Gezinnen

In al die gezinnen en families worden waarden en normen overgedragen, leren we samenleven. We ontvangen en geven er liefde, toewijding en inzet. In tijden van tegenslag is familie vaak de plek waar we bescherming en ondersteuning vinden. We vieren er de mooiste momenten van het leven en delen er ons leed. Families en gezinnen zijn van onschatbare waarde en verdienen erkenning en waardering voor de rol die ze vervullen. Met het grootste deel van al onze jeugd gaat het hartstikke goed: ze zijn gezond, doen naar vermogen mee op school, hebben een rijk sociaal leven en voelen zich goed.

3.1.1 (V)echtscheiding

Een echtscheiding is soms onvermijdelijk. Voor de betrokken ouders is dit ingrijpend, maar de gevolgen voor de kinderen kunnen dit ook zijn. Zeker voor kinderen die een vechtscheiding meemaken. Zij doen het daardoor vaak minder goed op school, zijn vaker agressief en gevoeliger voor depressiviteit. In sommige gemeenten is de helft van alle jeugdhulpvragen gerelateerd aan echtscheidingen.

Het CDA neemt het op voor deze kinderen. Wij vinden het belangrijk dat als ouders besluiten uit elkaar te gaan, zij direct of via scholen of ander hulpinstanties, bij de gemeente terecht moeten kunnen voor hulp en advies om een vechtscheiding te voorkomen. Wij bepleiten de mogelijkheid van opvoedondersteuning in moeilijke en makkelijke tijden.

3.1.2 Pleegzorg

In het bijzonder noemen we ook de pleeggezinnen waarin kwetsbare kinderen de kans krijgen even op adem te komen of zelfs een nieuw ‘thuis’ vinden. Wij hebben grote waardering voor pleeggezinnen.

- Wij willen ten minste één keer per jaar specifieke aandacht voor pleeggezinnen., bijvoorbeeld tijdens de jaarlijkse Week van de Pleegzorg.
- Pleegouders worden betrokken bij de ontwikkeling van beleid.
- Soms kan een pleegkind terug naar de biologische ouders. Wanneer het toch weer mis gaat, moet dit kind, wanneer mogelijk, teruggeplaatst worden naar het gezin waar het eerder al thuis was.

3.2 Kindvriendelijke buurten

De buurt waarin kinderen opgroeien is erg belangrijk. Ieder kind verdient een veilige en uitdagende leefomgeving waarin het kan spelen en veilig opgroeien. Het CDA vindt het belangrijk dat kinderen veel buiten kunnen spelen: ze leren daardoor spelenderwijs samen te leven. Ook is buitenlucht gezond en draagt beweging bovendien bij aan het voorkomen van

overgewicht. Helaas is dat laatste, vooral in steden, een steeds groter wordend probleem. Een goede inrichting van de openbare ruimte die buiten spelen mogelijk en aantrekkelijk maakt, is daarom essentieel. Schoolpleinen, sportveldjes en speelplaatsen kunnen daar een rol in spelen.

Een andere voorwaarde is uiteraard dat de buurten waarin kinderen opgroeien veilig zijn. Daarom wil het CDA vooral in kinderrijke buurten een gerichte aanpak van criminaliteit en verkeersonveilige situaties.

- Wij bepleiten strengere handhaving van verkeersovertredingen in met name kinderrijke buurten en in de omgeving van (sport)parken. Hiermee draagt de gemeente zorg voor de zelfstandige mobiliteit van kinderen, door het bieden van veilige routes en oversteekvoorzieningen.
- De gemeente zorgt voor goede (ook informele) speelmogelijkheden in de buurt, voor verschillende soorten spel en ontmoeting, voor alle leeftijden en voor kinderen met en zonder beperking. De buurt wordt hierbij betrokken.
- Burgerinitiatieven op het gebied van spelbegeleiding, zoals speel-o-theken, speeltuinen, scouting en de kindervakantiewerk zijn van groot belang.

3.3 Onderwijs

Het is onze taak om kinderen thuis en op school goed voor te bereiden op hun rol en plek in de samenleving en de wereld daarbuiten. Goed onderwijs biedt alle kinderen en jongeren de kans om hun talenten te ontwikkelen en uit te groeien tot volwaardige en betrokken inwoners. Hoewel de invloed van de gemeenten op de inhoud van het onderwijs beperkt is, moet er ook op lokaal niveau veel aandacht zijn voor onderwijs. Voor veel ouders is het belangrijk dat de identiteit van de school aansluit bij de opvoeding die zij het kind geven.

- Bij leerlingenvervoer staat het belang van het kind voorop. Daarbij is het van belang dat zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van regulier openbaar vervoer.
- Het is belangrijk dat schoolgebouwen 'fris' zijn, een goed binnenklimaat hebben en zo snel mogelijk energieneutraal zijn. In de meerjaren onderhoudsplannen voor alle scholen neemt duurzame renovatie een belangrijke plaats in.
- Peuterspeelzalen en kinderopvang worden wettelijk samengevoegd. Wij willen naar een goede organisatie van het aanbod in Brielle met de juiste ondersteuning door de gemeente.

Hulp

De school is vaak een van de eerste plekken waarbij voor een kind wordt aangeklopt voor hulp. Het is belangrijk dat scholen op de hoogte zijn van de weg naar de lokale toegang tot hulp. Het CDA vindt het belangrijk dat scholen en jeugdhulpinstellingen zich in gelijke mate verantwoordelijk voelen voor het welbevinden van het kind. Veel kinderen groeien op in (relatieve) armoede. Kinderen moeten de kans krijgen zich volledig te ontplooiën en volop mee te doen aan de maatschappij.

- Het CDA wil dat scholen en instellingen elkaar weten te vinden. Gemeente, jeugdhulpinstellingen en onderwijs dienen nauw samen te werken bij het ontwikkelen en uitvoeren van preventieprojecten. Het preventiebeleid op het gebied van alcohol en overige genotsmiddelen wordt voortgezet.
- Wij willen investeren in een gerichte aanpak om voortijdige schoolverlating te voorkomen. Bijvoorbeeld door middel van tijdige huisbezoeken.
- Er bestaat een verband tussen de sociale en financiële situatie thuis en de schoolprestaties van een kind. Daardoor ontstaat vaak 'overerfbare' armoede. De

gemeente gaat hierover in gesprek met het onderwijs dat hierbij een signalerende functie heeft.

3.4 Samen met maatschappelijke organisaties

Het CDA is dé partij van de samenleving. het CDA is als geen ander in staat de balans te vinden tussen individuele verantwoordelijkheid en solidariteit. Inwoners, vrijwilligers, lokale ondernemers, verenigingen en geloofsgemeenschappen hebben vaak waardevolle ideeën over de zorg voor elkaar. Daarom is een vast contact met deze organisaties van belang.

- Het CDA is de partij dichtbij voor de gemeente Brielle.

3.4.1 Geloofsgemeenschappen

Kerken en overheden hebben verschillende verantwoordelijkheden, maar zij hebben ten minste één ding gemeen: zij dienen dezelfde mensen. Kerken voeren al heel lang keukentafelgesprekken. Hoe vaak zitten pastores, dominees en vrijwilligers van kerken niet bij gezinnen thuis? Kerken dragen een schat aan wijsheid en ervaring met zich mee. Het is verstandig die kennis niet onbenut te laten. Bij de ontwikkeling van beleid voor het sociaal domein is het dan ook van belang om de kennis van kerkelijk werkers over armoede, gezinsproblematiek, verslavingen en dergelijke te betrekken.

In kerken, maar ook in andere geloofsgemeenschappen, leren jonge mensen over belangrijke waarden als naastenliefde, tolerantie en respect. Het CDA vindt dan ook dat de overheid geloofsgemeenschappen positief moet waarderen, ook vanwege de bijdrage die zij leveren aan de ontwikkeling van jonge mensen. Wij vinden goed en regelmatig contact dan ook belangrijk. Juist ook om gezamenlijk onwenselijke situaties bespreekbaar te maken en te bestrijden.

3.4.2 Verenigingen

Verenigingen met al hun vrijwilligers zijn het cement van de samenleving. Daar leren jongeren dat sport leuk is, samen te werken, om te gaan met teleurstellingen, de handen uit de mouwen te steken, respect te hebben voor gezag (trainer, scheidsrechter), wellicht zelfs mee verantwoordelijkheid te dragen voor het beheer en onderhoud van een terrein. Door jongeren te laten bewegen leveren verenigingen een belangrijke bijdrage aan het tegengaan van overgewicht. Daarom vinden wij het belangrijk dat ieder kind kan sporten of zich kan ontwikkelen via muziek, toneel of andere culturele vorming. Ook is meer bewegen vaak onderdeel van het behandelplan van een jongere met psychische problemen. Het CDA vindt het belangrijk dat jongeren die extra uitdagingen in het leven ervaren, juist bij verenigingen succeservaringen op kunnen doen. Daarom is het belangrijk dat geïnvesteerd wordt in vrijwilligers zodat zij goed om kunnen gaan met jongeren die specifieke aandacht vragen. Ook is het belangrijk dat zij de weg weten te vinden als zij het gevoel hebben dat de situatie van een van hun jeugdleden 'niet pluis' is.

- Faciliteer en ondersteun vanuit de gemeente via workshops coaching ten behoeve van jeugdtrainers, zodat zij leren omgaan met jongeren die bijzondere aandacht nodig hebben.
- Verbind sport, cultuur, onderwijs en de gemeente via combinatiefunctionarissen, waarvoor cofinanciering van het rijk beschikbaar is.
- Om de toegang tot sport en cultuur voor ieder kind mogelijk te maken, moet er in onze gemeente een ondersteuningsfonds met een geldbedrag zijn en via de Stichting

Leergeld moet ondersteuning worden geboden ter verdere ontplooiing. Zo kunnen bijvoorbeeld ouders voor wie het lidmaatschap te duur is, gericht worden ondersteund. Hierdoor kan worden voorkomen dat kinderen als gevolg van een armoedesituatie buitengesloten worden van allerlei activiteiten. Het CDA vindt dat ieder kind kansen verdient.

- Het armoedebeleid moet minimaal geharmoniseerd blijven met Nissewaard.

3.5 Lokale toegang zorg

Als jongeren in meer of mindere mate een steuntje in de rug nodig hebben, is het belangrijk dat dit goed gebeurt. Het CDA wil een korte lijn met de 'logische vindplaatsen' om zo via het Centrum voor Jeugd en Gezin, de praktijkondersteuner van de huisarts of scholen tot snelle, tijdige en passende hulp te komen. Essentieel is dat de drempel om hulp te zoeken voor ouders zo laag mogelijk wordt.

3.5.1 Drempel omlaag

Belangrijk is dat de toegang tot zorg zo is georganiseerd dat jongeren naar de meest adequate zorg op het juiste moment worden geleid: dus 'licht' waar het kan en 'zwaar' waar het moet. Wij vinden dat het niet uit moet maken onder welke wet het valt, bijvoorbeeld de scheidslijn tussen Wmo en Jeugdzorg.

- Wij bepleiten een goede overgang tussen de verschillende vormen van zorg en vinden dat de gemeente jongeren en hun familie daarin duidelijk en op tijd moet begeleiden.
- Het is belangrijk om als gemeenten te investeren in de relaties met de huisartsen om ook samen met hen te werken aan een transformatie van de jeugdzorg.
- Betrek huisartsen, zorgverzekeraars en instellingen bij de versterking van lokale toegangspunten tot de zorg die nodig is. Bijvoorbeeld door het versterken van de praktijkondersteuning van huisartsen.

3.5.2 Zorginstellingen

Zorginstellingen zijn voor het CDA belangrijke partners om onze jongeren de juiste hulp en ondersteuning op het juiste moment te geven. Wij vertrouwen de zorgprofessional en vinden het onwenselijk dat de gemeente op zijn stoel gaat zitten. Het is daarbij belangrijk dat gemeenten een financieringsvorm hanteren die dit partnerschap ondersteunt. Veel jongeren dreigen 'tussen de wal en het schip te vallen' als ze 18 worden. Vaak gaan ze dan 'over' van de Jeugdwet naar bijvoorbeeld de Zorgverzekeringswet. Het CDA vindt het belangrijk dat gemeenten oog hebben voor deze situatie en hier een gerichte aanpak op ontwikkelen.

Er is nog een wereld te winnen door sneller maatwerk te leveren voor de juiste hulp. Wachtlijsten in de jeugdzorg zijn voor ons zeer ongewenst.

- Maak instellingen met lokale toegangen tot zorg en welzijn samen verantwoordelijk voor het opstellen van een individueel 'zorgplan van aanpak' voor het moment dat een jongere meerderjarig wordt en daardoor niet meer onder de jeugdzorg valt.

4. Zorg voor elkaar

Het CDA streeft naar een samenleving waar mensen zoveel als mogelijk mee kunnen doen ongeacht geslacht, leeftijd, inkomen en eventuele beperkingen. Het CDA zet in op een samenleving die een goede sociale verbondenheid kent met gebundelde inzet van vrijwilligers, mantelzorgers en professionals in een hecht netwerk dat werkt volgens het principe 1 gezin, 1 plan. Mensen die het nodig hebben, worden ondersteund op een wijze die bij hen past. Wij willen ervoor waken dat we in de gemeente allerlei nieuwe regels vastlegt die maatschappelijke problemen niet écht oplossen.

4.1 Preventie

Het welbevinden van mensen staat voor het CDA centraal. Mensen zijn daarvoor op de eerste plaats zelf verantwoordelijk. Voorkomen is echter beter dan genezen. De opgave voor de gemeente is om, samen met maatschappelijke organisaties en sportclubs, te zorgen voor een gezonde omgeving voor kinderen en jongeren.

- De gemeente zet in op alcoholpreventie.
- Welzijnsactiviteiten helpen de sociale doelstellingen van de gemeente te realiseren.
- Het CDA steunt de activiteiten van sportverenigingen.

4.2 Persoonlijke kracht

Het CDA gaat uit van de persoonlijke kracht en waardigheid van mensen. Natuurlijk houden we rekening met wat mensen niet kunnen, maar ons vertrekpunt is wat mensen wel kunnen. Dat vergt geen algemene regels, maar maatwerk, ook bij thuiszorg.

- De toeslag op de hulp in de huishouding maakt het mogelijk dat mensen voor een relatief laag bedrag extra ondersteuning in kunnen kopen. Dit helpt in verlichting van de huishoudelijke lasten ook voor mantelzorgers.
- Het CDA wil ook in de zorg de mogelijkheid bieden dat inwoners voorstellen kunnen doen om zelf de zorg in hun omgeving te organiseren als alternatief voor zorg die wordt aangeboden door de gemeente.

4.2.1 Passende voorzieningen

In de buurt faciliteert de gemeente ontmoeting. Maar ook door het bereikbaar houden van voorzieningen door bijvoorbeeld de buurtbus en toegankelijk openbaar vervoer.

Bij passende voorzieningen hoort ook passende woonruimte; het CDA wil het mogelijk maken dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen, maar wel op een veilige manier. Met woningcorporaties maakt de gemeente gerichte prestatieafspraken over de hoeveelheid en de kwaliteit van het woningaanbod.

- Wonen en zorg voor een gehandicapt kind of familie in de directe woonomgeving vindt het CDA gewenst. Hiervoor kan de gemeente vergunningen voor flexibele bouwconcepten met een bepaalde duur afgeven, waarna de opstal, als de zorgtaak is beëindigd, wordt verwijderd.
- Inzet op koppeling tussen regulier vervoer en doelgroepenvervoer om de houdbaarheid duurzaam te garanderen.
- De commissie toegankelijkheid is belangrijk voor het ontwikkelen van voorstellen op dit terrein.

4.3 Omzien naar elkaar

Zorg heb je nodig als je ziek bent of met een handicap of beperking moet leven. De meeste mensen die zorg nodig hebben, willen dit zo goed en lang mogelijk in hun eigen omgeving organiseren. Wij willen deze zorg dicht bij huis versterken en beter organiseren, zodat de professionele zorg en ondersteuning beter aansluiten bij de keuzes van mensen. Zodat zij zo lang als mogelijk de regie over hun eigen leven kunnen houden. Innovatie en nieuwe medische inzichten kunnen daarbij helpen en het persoonsgebonden budget kan een belangrijk instrument zijn om die zorg naar eigen wens in te richten.

- Het CDA ondersteunt lokale en regionale initiatieven, waarbij buurten, verenigingen, bedrijven, kerken en dergelijke, met elkaar alledaagse zorg voor ouderen en zieken in hun eigen omgeving organiseren.

4.3.1 Mantelzorg

Mantelzorgers zijn onmisbaar in de zorg voor ouderen, gehandicapten en chronisch zieken. Mantelzorgers vinden het normaal om te zorgen voor een hulpbehoevend(e) familielid of kennis. Wij vinden dat de gemeente moeilijk kan korten op zorg als er redelijkerwijs geen mantelzorg is om dat op te vangen. Ook de buurtverpleegkundige moet bij het oordeel over de vraag hoeveel zorg iemand nodig heeft, goed kijken naar de draagkracht van de mantelzorger en dit afstemmen met de gemeente.

Daarnaast moeten de dagopvang en de respijtzorg in de gemeente op orde zijn, zodat mantelzorgers van tijd tot tijd even op adem kunnen komen. De gemeente staat naast de mantelzorgers en faciliteert ze, bijvoorbeeld door individuele coaching en training. Ook als het gaat om huisvesting. Specifieke aandacht is er voor de jonge mantelzorger. Het bieden van laagdrempelige trefpunten, zoals de mantelzorgsalon, en goede voorlichting, bijvoorbeeld via het gemeenteloket, zijn basisvoorwaarden.

- De mantelzorger of ouderenadviseur heeft een vaste positie bij het keukentafelgesprek.
- Mantelzorgers zijn als ervaringsdeskundigen belangrijk bij het opstellen en de uitvoering van het beleid.
- Maak het plaatsen van tijdelijke mantelzorgunits mogelijk naast de woning van degene die zorg behoeft.
- Blijken van waardering aan mantelzorgers door bijvoorbeeld een mantelzorgprijs, het verstrekken van een mantelzorgcompliment of een gezellige avond uit, zijn belangrijk.

4.3.2 Aanpak eenzaamheid

Eenzaamheid is een groot probleem in onze samenleving. Het komt in alle leeftijdscategorieën voor, maar vooral onze ouderen zijn een kwetsbare groep. De zorg en aandacht voor ouderen is een verantwoordelijkheid van ons allemaal, van familie, burens, kennissen en verenigingen. Om eenzaamheid tegen te gaan, willen wij inzetten op het versterken van bestaande maatschappelijke en sociale verbanden en ouderen stimuleren om zelf op zoek te gaan naar sociale contacten.

- Voor ons is eenzaamheidsbestrijding een speerpunt in het zorg- en welzijnsbeleid zoals vastgelegd in de gezondheidsnota.
- Wij willen een gemeentelijke aanpak van eenzaamheid, met bezoeken aan ouderen die in isolement dreigen te raken.
- Eenzaamheid is een onderwerp tijdens het 'keukentafelgesprek'.

- Belangrijk is dat vrijwilligers en professionals tijdig (leren) signaleren wanneer eenzaamheid zorgwekkende vormen gaat aannemen. Op deze manier kan er tijdig informele ondersteuning of zo nodig professionele interventies in gang worden gezet.
- De nieuwe lichter AOW'ers heeft veel in huis. Omdat we hen graag actief bij de samenleving betrokken houden, biedt de gemeente alle mensen die de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken een informatiepakket aan waarin zij worden opgeroepen hun talent en kennis in te zetten voor de gemeenschap.

4.3.3 Ouderen

De vergrijzing van de bevolking heeft gevolgen voor het gemeentelijke zorgbeleid. Om goed voorbereid te zijn op de toekomst gaat de gemeente in overleg met ouderenorganisaties om te horen wat belangrijk is voor de zorg van later. Een speerpunt daarbij is de omgang met dementie.

- Richt de gemeente dementievriendelijk in, zodat dementerenden zo lang mogelijk kunnen meedoen in de samenleving.

4.4 Samenwerking met professionals

Professionele ondersteuning is noodzakelijk. Omdat er zeer veel verschillende organisaties werkzaam zijn op het terrein van welzijn en zorg is integraal werken belangrijk. Een zorgprobleem kan immers verschillende oorzaken hebben: door gebrek aan werk, financiële problemen of eenzaamheid. Mensen moeten niet gehinderd worden door de uiteenlopende zorgsystemen waarvoor verschillende partijen verantwoordelijk zijn.

- Behoud als gemeente de regie voor de samenwerking van professionals, waaronder de zorgverzekeraars, om een integrale aanpak in de buurt mogelijk te maken. Bij een integrale aanpak waarborgt de gemeente goede bereikbaarheid en snelle doorschakeling waar nodig (24-uursbereikbaarheid, korte lijnen naar huisartsen en zorgorganisaties).

4.5 Financiën

De gemeenten hebben de afgelopen jaren er extra taken bij gekregen op het terrein van de (jeugd)zorg en werk en die gingen gepaard met forse bezuinigingen. De opgave voor gemeenten is om zorg te leveren voor het geld dat ze daarvoor beschikbaar gesteld krijgen. Uitgangspunt is dat de degenen die zorg nodig hebben, die ook krijgen. Tegelijkertijd is de zorg erop gericht, daar waar het mogelijk is, de eigen kracht te versterken.

Om mensen met een laag inkomen tegemoet te komen sluit de gemeente een collectieve zorgverzekering met een bepaalde zorgverzekeraar. Deze tegemoetkoming moet wel in verhouding staan tot kosten van mensen die net buiten de regeling vallen. Om de deelname aan de collectieve ziektekostenverzekering te vergroten, betaalt de gemeente daarbij zo nodig een deel van de premie, zoals wettelijk verplicht.

4.5.1 Innovatie

Innovaties kunnen de kwaliteit van zorg aanzienlijk verbeteren. Om de geneeskundige en technologische vooruitgang goed te kunnen benutten, moet er geïnvesteerd worden in innovatie.

- Het CDA wil samen met instellingen de transformatie in de zorg bewerkstelligen. Dat kan via de contractering. Het CDA hecht aan een aparte innovatieregeling, waarbij een deel van het zorggeld gereserveerd wordt voor het op gang helpen van vernieuwende ideeën. Regionale samenwerking is hierbij belangrijk.

4.5.3 De menselijke maat centraal

Wie grotendeels afhankelijk is van zorg heeft de mogelijkheid dat zelf te regelen en naar eigen inzicht vorm te geven. Bovendien verloopt financiering van zorg dan niet via zorginstellingen, maar vindt plaats vanuit de vraag van mensen die zorg nodig hebben. Het CDA is om deze redenen groot voorstander van keuzemogelijkheid.

- Het persoonsgebonden budget (PGB) is een geschikt middel om mensen zelf hun zorg in te laten richten. Hierdoor kan professionele zorg dicht bij huis worden geregeld.
- Voor zorg in natura draagt de gemeente zorg voor keuzemogelijkheden in de Wmo zorg/ondersteuning.

4.6 Organisatie

Zorg gaat over mensen; wij kiezen daarom voor een zorgstelsel waarin de cliënt centraal staat, waarin professionele zorg en zorg door familie of bekenden goed aansluiten en langdurige en intensieve zorg in alle fasen van het leven beschikbaar is als dat nodig is.

4.6.1 Cliëntparticipatie

De gemeente Brielle kent de Adviesraad sociaal domein. Het CDA hecht hieraan waarde, maar ook aan rechtstreekse participatie van klanten aan beleidsvoorbereiding.

- De Adviesraad sociaal domein speelt een belangrijke rol bij de totstandkoming van beleid in het sociaal domein.
- Daar waar mogelijk/nodig worden ervaringsdeskundigen rechtstreeks betrokken bij de totstandkoming van beleid.
- Klanten met een ondersteuningsbehoefte hebben de mogelijkheid van onafhankelijke cliëntondersteuning.

4.6.2 Regeldruk in de zorg

Door de veelvoud van (gemeentelijke) formulieren en procedures zien mensen vaak door de bomen het 'sociale bos' niet meer. Ook de toegankelijkheid van gemeentelijke informatie op de website en folders behoeft aandacht.

- Er is een subsidieregeling voor buurtinitiatieven.
- De gemeente kent een digitaal platform waarin vragen voor ondersteuning en hulp gematcht kunnen worden met het aanbod daarvan.
- Stel een formulierenbrigade in voor heldere communicatie en ondersteuning bij invulling.

4.7 Werk en participatie

Met de Participatiewet zijn gemeenten meer verantwoordelijk voor het toeleiden naar werk. De wetgeving kent evenwel nog een aantal belemmeringen die een integrale en flexibele aanpak bemoeilijken, onder andere bij het geven van bonussen bij werk met inzet van uitkeringen. Het CDA wil zich inzetten voor betaald werk voor diegenen die dat kunnen en willen. Werk is belangrijk voor inkomen, zelfontplooiing en sociale contacten.

4.7.1 Werk

De gemeenten staan door de Participatiewet voor een grote opgave met werkgevers, UWV, onderwijs, Voorne-Putten Werkt en particuliere organisaties. Ook voor mensen voor wie betaald werk een brug te ver is, is participatie van belang. Voor ons is de tegenprestatie een middel om mensen te activeren die nu wel een uitkering ontvangen, maar verder niet participeren. Dat zij actiever worden, is beter voor henzelf, hun omgeving en ook voor de samenleving. Uiteindelijk kan ook de tegenprestatie een eerste stap zijn in de richting van een betaalde baan.

Wij willen voorkomen dat jongeren tussen wal en schip belanden. Daarom is extra aandacht nodig voor beschermt werk en voor de aansluiting van jongeren die van het PRO/VSO-onderwijs komen naar de arbeidsmarkt.

- Wij pleiten voor één werkgeversbenadering in de regio. Daarbij worden werkgevers met concrete mogelijkheden voor plaatsing benaderd door één instantie (die optreedt voor gemeente, Voorne-Putten Werkt en waar mogelijk ook het UWV).
- De gemeente kan verschillende vormen inzetten voor het toeleiden naar werk. Ook mag van de gemeente verwacht worden dat ze een voorbeeldfunctie vervult. Het gaat hierbij om werkstages of werkervaringsplekken, werkplekaanpassingen, mobiliteitsbonussen en no-riskpolis voor werknemers met een beperking, indienstnemingssubsidie en proefplaatsingen met behoud van uitkering, loonkostensubsidie of loondispensatie, participatieplaatsen en jobcoaching.
- Organiseer bemiddeling voor bijstandsgerechtigden vanuit de gemeente voor vrijwilligerswerk, bijvoorbeeld door het vrijwilligerssteunpunt.

4.7.2 Armoede

Armoede is niet alleen een financieel probleem, maar vooral ook een zaak van niet kunnen meedoen in de samenleving. Daarom wil het CDA een actief armoedebeleid. Ook hierbij geldt dat de inwoner eerst zelf verantwoordelijk is. Een integrale aanpak met zorg en welzijn is geboden. En voorkomen is beter dan genezen. Goed toegankelijke en begrijpelijke informatie over de minimaregelingen, zowel van de gemeente als van het rijk, is een basisvoorwaarde. Mensen die afhankelijk zijn van een uitkering, hebben daar over het algemeen niet voor gekozen. Ze zitten in een situatie die niemand wenst. Ze moeten met respect bejegend worden.

Waar van toepassing is het vinden van werk de beste remedie om uit de armoede te komen. Toch is dit om diverse redenen niet altijd mogelijk. Voor de laagste inkomensgroepen is daarom aanvullende ondersteuning nodig. Dit geldt in het bijzonder voor gezinnen.

De afgelopen jaren is op dit terrein al veel in Brielle gebeurd. Via de bijzondere bijstand krijgen mensen met een laag inkomen een bedrag oplopend tot 400 euro per jaar per kind. Daarnaast bestaat er voor ouderen een energietoeslag.

- Vrijwilligers kunnen mensen helpen die moeite hebben hun administratie op te zetten. Een voorbeeld is 'schuldhulpmaatjes'.
- De gemeente kent een actieve budgetcoach die helpt bij financiële problemen en het voorkomen daarvan.
- Het CDA is voorstander van een actieve laagdrempelige schulddienstverlening zonder wachtlijsten.
- We steunen maatschappelijke initiatieven voor armoedebestrijding.
- Het vangnetoverleg waarbij betrokken partijen overleg voeren over het armoedebeleid, blijft in stand.

5. Eerlijke economie

Het CDA streeft naar een eerlijke economie. Een eerlijke economie betekent dat mensen moeten kunnen profiteren van een goed economisch klimaat en dat iedereen de kans krijgt om met zijn talenten een eerlijk inkomen te verwerven. Maar het betekent ook rekening houden met leefbaarheid en de leefomgeving. Ondernemers gaan dan ook niet alleen voor eigen winst, maar werken waar dat kan samen met onderwijsinstellingen en overheden. In een eerlijke economie houden we ook rekening met de andere taken die mensen, naast hun werk, in het leven hebben, zoals vrijwilligerswerk, mantelzorg of andere zorgtaken. Wij willen goed zorgen voor wat van waarde is, de lokale economie stimuleren en de werkgelegenheid laten groeien.

Gemeenten kunnen beperkte delen van de economie beïnvloeden. Veel Briellenaren zijn werkzaam in het midden- en kleinbedrijf (MKB), dat goeddeels afhankelijk is van lokale en regionale keuzes en ontwikkelingen. Lokale ondernemers maken zelf de belangrijkste keuzes. Maar de gemeente kan wel allerlei randvoorwaarden scheppen voor een florierende lokale economie en bedrijven ondersteunen door bijvoorbeeld de regeldruk te verminderen of een gunstig vergunningenbeleid te voeren.

5.1 Bedrijvigheid

Bedrijvigheid en ondernemerschap dragen bij aan de vitaliteit en de leefbaarheid van de gemeente Brielle. Duurzame werkgelegenheid kan worden bevorderd door het koesteren van het bedrijfsleven en door het gericht aantrekken van bedrijven en instellingen die hier waarde en kennis aan toevoegen.

Het CDA kiest vanuit zijn uitgangspunt van rentmeesterschap nadrukkelijk voor het stimuleren van sociaal ondernemerschap, waarbij de winst van het bedrijf bijdraagt aan het geven van kansen aan mensen en aan duurzaam produceren. Voor het CDA zijn familiebedrijven en MKB-bedrijven de motoren waar de samenleving op draait.

5.1.1 Ondernemerschap

Het CDA waardeert ondernemerschap en wil dat waar mogelijk in de verschillende bedrijfsfasen stimuleren, vooral rondom de huisvesting. Daarnaast is kennisdelen het adagium van deze tijd. Startende jonge ondernemers wisselen graag kennis uit en delen voorzieningen. Dit om kosten te drukken, contacten te onderhouden en aanvullende diensten te kunnen verlenen. Wij willen hen ondersteunen en ondernemers stimuleren om te groeien.

- Gebruik leegstaande winkels en bedrijfsgebouwen om startende en kleine ondernemers te huisvesten. Trek daarbij samen op met banken en lokale vastgoedeigenaren.
- In Brielle maken we gebruik van een extra reclamebelasting specifiek voor de binnenstad. Wij zijn voor voortzetting hiervan waarbij de meerwaarde, middels evaluatie, regelmatig wordt aangetoond.
- De Brielse binnenstad moet aantrekkelijk zijn voor het vestigen van middenstand. Verval en leegstand van panden dient effectief te worden bestreden om zo ook de leefbaarheid te bevorderen. De gemeente voert dan ook een actief leegstandsbeleid door een leegstandsverordening aan te nemen.

5.1.2 Werkgelegenheid

Gemeenten kunnen de werkgelegenheid bevorderen. Werkgeversservicepunten zijn de aanjagers van duurzame werkgelegenheid door samen met bedrijven creatief te zoeken naar vormen van werkgelegenheid en praktische opleiding, en anderzijds de juiste mensen daarbij te zoeken. De gemeente kan bedrijven stimuleren om efficiëntie van bedrijfsvoering te zoeken binnen het bedrijf door zo veel mogelijk mensen aan werk te helpen of op te leiden. Gemeenten geven ruimte en voorrang aan bedrijven met veel werkgelegenheid.

- Introduceer maandelijks werkbezoeken aan bedrijven en zet werkgelegenheid op de agenda. Zorg voor adequate opvolging van de opgedane informatie.
- Werklozen die zelfstandig ondernemer willen zijn, worden gestimuleerd. Particuliere programma's kunnen daarbij helpen. Kosten die hiervoor gemaakt worden, kunnen opgebracht worden uit het re-integratiebudget, of - achteraf - uit bespaarde uitkeringen. Belangrijk is dat bestaande ondernemers hun kennis en ervaring beschikbaar stellen om startende ondernemers te kunnen bijstaan. Gemeenten kunnen dit bevorderen.

Iedereen aan het werk

Iedereen doet mee en mag zijn of haar talent inzetten en daarvoor erkenning krijgen. Wie geen betaald werk verricht, kan op andere manieren een maatschappelijke bijdrage leveren. Wij zijn er voorstander van dat mensen in een uitkeringssituatie een tegenprestatie leveren. Alles wordt ingezet om mensen werk of een bijdrage te laten verrichten, zo nodig gelijktijdig met het oplossen van andere (zorg)problemen.

- Wij zetten in op duurzaam werk, tijdelijke arbeidsplaatsen moeten perspectief bieden op een vervolg.
- De regelingen waarop werkgevers een beroep kunnen doen wanneer zij mensen met een arbeidsbeperking in dienst nemen - loonkostensubsidie of loondispensatie - willen wij versterken. Hierin moet de gemeente het goede voorbeeld geven.
- Voor oudere werkzoekenden is het moeilijk een baan te vinden. Het CDA wil dat er voldoende aandacht blijft voor deze groep mensen. Zij kunnen ook op een andere manier in de samenleving actief zijn, bijvoorbeeld als vrijwilliger of mantelzorger.
- Die inzet verdient waardering van de samenleving en daarom willen wij een vrijstelling van de sollicitatieplicht voor werkzoekenden boven de 60 jaar die structureel en gedurende meer dagen per week vrijwilligerswerk doen of mantelzorg bieden. Bij 60+ plussers die de ambitie hebben om aan regulier werk te komen moet dit worden ondersteund.

Korte metten met fraude

Jaarlijks vinden er in Nederland tienduizenden gevallen van uitkeringsfraude plaats. Dat is onverteerbaar voor alle mensen die zich wel aan de regels houden en zij die met de premies de uitkeringen bij elkaar sparen. Fraude is diefstal van de gemeenschap.

- Wij willen dat er capaciteit vrijgemaakt wordt voor het opsporen en vervolgen van profiteurs en fraudeurs. Dat kan bovendien helpen om het onderscheid tussen fraude en administratieve fouten bij uitkeringsgerechtigden te kunnen vaststellen. Bij werkelijke fraude dient strafrechtelijke vervolging plaats te vinden.

5.1.3 Arbeidsomstandigheden

Woonomstandigheden van arbeidsmigranten zijn een zaak van de lokale overheden. Voor sommige bedrijfstakken zijn arbeidsmigranten onmisbaar. Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen arbeiders die hier tijdelijk (kort en lang) verblijven, en arbeiders die zich hier

willen vestigen. De gemeente moet die laatste groep stimuleren om zich als inwoner in te schrijven.

5.2 Stad en land

Mensen willen in steden wonen vanwege het voorzieningenniveau. Toch zien we dat de behoefte aan plattelandsvoorzieningen opleeft. In gebieden rondom steden zal het belang van een agrarische invulling toenemen als gevolg van de gevoelde behoefte aan een groene omgeving.

Een volledig dekkend mobiel netwerk en digitale infrastructuur en snel internet vormen een basisvoorziening voor een innovatieve economie. Tevens is deze digitale en mobiele bereikbaarheid een basisvoorziening voor de leefbaarheid en veiligheid. In met name het buitengebied is de digitale infrastructuur en mobiele bereikbaarheid niet altijd voldoende aanwezig. Verbetering van deze situatie is belangrijk.

Lokale productenmarkt

Wij geloven niet in de traditionele tegenstelling tussen stad en platteland. Veel verstedelijkte gebieden zijn in hun buitengebied verweven met agrarische gebieden. Het is belangrijk om niet alle agrarische grond in en rondom steden te bestemmen voor projectontwikkeling of natuurgebied.

5.2.1 Vitale gemeente

De detailhandel verandert momenteel sterk en dat vraagt om een antwoord op regionaal niveau. In het omgevingsplan wordt geregeld waar detailhandel mag plaatsvinden. Voor de vitaliteit en aantrekkelijkheid van dorpen, buurten en binnensteden is het nodig dat de bewoners en bezoekers passende belevingen aangeboden kunnen worden. Daarvoor is ruimte nodig, zowel fysiek als in de regelgeving.

Het CDA vindt dat detailhandel op meer plekken versterkend werkt voor de lokale economie. Perifere detailhandelszones en landwinkels hebben hun eigen waarde voor consumenten en dragen bij aan de vitaliteit van de gemeente. Verkopen aan huis in plattelandsgebieden zijn van meerwaarde voor agrarische bedrijven en daarmee voor het behoud van voedselproductie en groene landschappen.

- Schat het centrumgebied realistisch in, baken het af, en bestem binnen dit gebied slim en ruimhartig ruimte voor winkels, horeca en dienstverleners. Houd lege ruimtes voor experimenten van (experimentele) ondernemers. Geef ruimte aan markten, stalletjes, exposities, voorstellingen en evenementen.
- Branchevermengingen zijn goede experimenten, die vaak voor nieuwe bedrijvigheid, werkgelegenheid en levendigheid zorgen.
- Biedt als gemeente ruimte voor mogelijkheden om leegstaande panden beschikbaar te maken om nieuwe vormen van detailhandel uit te proberen, zoals markthallen, pop-up stores en tijdelijke restaurants.
- Koppel het dorpscentrum of de binnenstad aan unieke evenementen om je te onderscheiden van anderen. Dit kunnen thematische evenementen zijn die passen bij cultuur en historie, maar ook éénmalige festiviteiten.
- Parkeren moet aantrekkelijk blijven, betaald parkeren is dan ook geen optie.
- Buiten de vesting is een ruime parkeervoorziening nodig met een goede verbinding naar de binnenstad, ook voor de minder mobiele mens.
- Het CDA is geen voorstander van het verlengen/oprekken van de openingstijden van de horeca. Initiatieven om de sluitingstijden te vervroegen worden gesteund.

- Toezicht houden en actief handhaven op schenkgeregels horeca en stoppen bij dronkenschap (naleven regels drankvergunning). Dit in samenwerking met winkeliers en horeca.

5.2.2 Recreatie

Steeds meer gemeenten realiseren zich dat zij aantrekkelijk kunnen zijn voor toeristen en recreanten uit binnen- en buitenland. Toeristen en recreanten zoeken naar ervaringen en beleving van een gebied of een stad. Ook voor de eigen inwoners worden die belevingen steeds belangrijker. Voor winkeliers en horecabedrijven worden de overlevingskansen groter als meer toeristen en recreanten de gemeente bezoeken. Het bevordert tevens de werkgelegenheid.

- Het CDA wil zoveel mogelijk inspelen op het unieke karakter van Brielle als historische stad. Vanuit de cultuur-historie, omgeving en bevolking kan het specifieke karakter van de gemeente worden ontdekt. Als dit gebeurt met hulp en betrokkenheid van de bevolking en bedrijven, ontstaat een ambassadeursgroep die na het vaststellen van de karakterschets ook kan bijdragen aan de marketing van het beleid. Wij willen dan ook initiatieven in deze richting stimuleren.

5.2.3 Regionale economische samenwerking

Omdat mensen zich over gemeentegrenzen heen bewegen, moeten gemeenten meer de handen ineenslaan. Samenwerken maakt sterk en trekt investeerders aan. Mensen bewegen zich, zeker op het platteland, in de gehele regio voor hun werk, hun school en hun boodschappen. Vanwege deze aspecten, maar vooral ook om het scheppen van een optimaal economisch klimaat, werken gemeenten samen in bovengemeentelijke samenwerkingsverbanden. Dit helpt voorkomen dat gemeenten tegen elkaar worden uitgespeeld. Belangrijk is wel dat gemeenten zich onderling niet verliezen in structuurdiscussies over gemeenschappelijke regelingen, maar vanuit een cultuur van vertrouwen op zoek gaan naar werkbare vormen die ruimte laten aan verschil en variëteit. Wat voor de ene gemeente goed werkt, werkt elders niet.

- De regionale economie dient een belangrijk onderdeel te zijn bij het opstellen van een omgevingsvisie.
- Stel samen met de ondernemers en het onderwijs een gezamenlijke visie op voor de regionale economie.
- Het CDA ontmoedigt de komst van een regionaal bedrijventerrein tussen Seggelant en het Brielse Meer. In de regionale afspraken worden de bedrijventerreinen in Hellevoetsluis en Nissewaard als eerste groeiplaatsen aangewezen. Het CDA wil het Brielse Meer als een groene bufferzone handhaven.

5.3 Ruimte geven

Economische vitaliteit van handel en productie kan worden bereikt door partijen bij elkaar te brengen, samen op te trekken en ruimte te geven aan initiatieven van mensen. Daarnaast is het essentieel dat de regelgeving meebeweegt met de economische vitaliteit.

5.3.1 Kansen benutten

Met de nieuwe omgevingswet kan de gemeenteraad zich nadrukkelijk richten op een toekomstvisie voor de gemeente, gebaseerd op de optimale economische kansen. Betrokkenheid van inwoners en ondernemers bij het opstellen van een omgevingsvisie is vanzelfsprekend. Belangrijk is dat mogelijke belemmeringen bij het ondernemen worden teruggekoppeld aan het beleid waar dat aangepast kan worden.

- Om ondernemerschap optimale kansen te geven is het belangrijk om experimenten toe te staan. Regelgeving vanuit de ruimtelijke ordening kan dan soms in de weg zitten. Het CDA is voorstander van het zorgvuldig toepassen van regels in het economisch belang van de gemeente, zeker ook op het moment dat flexibel ondernemerschap dat vraagt.
- In het kader van het toekomstbestendig maken van de economie is flexibiliteit belangrijk. De ondernemer moet meer ruimte krijgen om te ondernemen.

5.3.2 Land- en (glas)tuinbouw

Voedselproductie om jezelf te kunnen voeden is voor elk land essentieel. In Nederland kennen we, mede vanwege het gunstige klimaat, een lange traditie van land- en tuinbouw. De producten uit ons land worden wereldwijd geëxporteerd en zijn befaamd om hun kwaliteit. Onze land- en tuinbouw is echter ook een innovatieve sector. Wij steunen initiatieven om de productie te vernieuwen zodat de sector nog duurzamer, gezonder en concurrerender wordt.

- Het CDA streeft naar een gezonde balans tussen natuur, land- en tuinbouw en recreatie.
- Het CDA wil meewerken aan het tot stand komen van duurzame en energie besparende processen binnen de land- en tuinbouw die direct of indirect ten goede komen aan de inwoners

5.3.3 Omgevingskwaliteit koesteren

Het CDA zet in op versterking van de landbouwstructuur en de kwaliteit van de groene ruimte. Verlies en versnippering van landbouwgrond moet zo mogelijk worden voorkomen. Aan natuurdoelen moet zo veel mogelijk samen met agrarische ondernemers worden gewerkt bij realisatie en onderhoud. Medewerking voor ruil of verkoop van gronden van betrokken eigenaren is nodig. Na zorgvuldige afweging moet voor een herstructurering of gebiedsontwikkeling in het uiterste geval onteigening als een noodzakelijk instrument mogelijk zijn.

- Voor de levensvatbaarheid van de landbouw is het belangrijk ruimte te bieden aan nevenactiviteiten van boeren, zodat zij het landschap kunnen blijven beheren en voedsel kunnen produceren.
- We gaan samen met de eigenaar actief aan de slag met vrijkomende bebouwing, zoals leegkomende stallen, om ruimte te bieden aan een nieuwe bestemming.
- We willen meewerken aan nieuwe bouwvormen bij agrarische bedrijven en op maat bezien of bedrijfswoningen nodig zijn voor de bedrijfsactiviteiten.
- De gemeente moet glastuinbouwgebieden slim bestemmen, zodat na verwijdering van de kassen het landschap behouden kan blijven voor passende economische activiteiten die voedsel- en/of sierteeltproductie bevorderen.
- Het ruimtelijke ordeningsbeleid dient regionaal te worden afgestemd op behoud van de vrije ruimte en het landelijke karakter van Voorne-Putten.

5.4 Duurzaamheid

In een eerlijke economie gaat het om meer dan groene energie, afvalrecycling en energiebewustzijn. Het gaat ook om een duurzame arbeidsmarkt die zich laat kenmerken door goed en nabij (vak)onderwijs waar het leren van vaardigheden hoog in het vaandel staat.

- Binnen het gemeentelijke inkoopbeleid wordt gestreefd naar duurzaam inkopen. Tevens wordt duurzaamheid opgenomen als criterium van het gemeentelijke aanbestedingsbeleid.

5.4.1 Van onderop

Een duurzame toekomst vraagt om forse investeringen in de economie en infrastructuur van ons land. Daarbij willen wij vooral aansluiten bij initiatieven van bewoners, instellingen en ondernemers, en hen de ruimte bieden.

- Kies voor het bouwen van bedrijfspanden of -kassen die op een goed moment weer omgevormd kunnen worden naar nieuwe toepassingen of duurzaam afgebroken kunnen worden.
- Geef als gemeente het goede voorbeeld. Neem duurzaamheid op in je aanbestedingsbeleid, koop groene energie in en plaats zonnepanelen.
- Het CDA zet zich er voor in om woningen, bedrijven en gebouwen duurzaam te isoleren. Isolatie van gebouwen is namelijk een effectieve manier om de uitstoot van CO2 terug te dringen. Wij willen het maatschappelijk vastgoed, zoals de gemeentelijke kantoren, zwembaden, scholen en sporthallen, verduurzamen.
- Voorlichting is een goed punt dat de gemeente kan oppakken. Het is laagdrempelig en de gemeente kent het beste de lokale situatie. Informeer bijvoorbeeld mensen die een omgevingsvergunning aanvragen over de mogelijkheden.
- De gemeente is verantwoordelijk voor het inzamelen van afval. Het CDA is, op basis van participatie onder de bevolking, voorstander van omgekeerd inzamelen.

5.4.2 Energietransitie

Energietransitie is de omslag naar een lager energiegebruik, opgewekt met hernieuwbare energie. Nederland loopt ver achter op de doelstellingen voor duurzame energie en behoort tot de hekkensluiters in de EU. Fossiele brandstoffen zoals aardolie, aardgas en kolen zorgen nu nog voor ongeveer 95 procent van ons energieverbruik. Maar 5 procent van het energieverbruik wordt opgewekt met hernieuwbare, duurzame energie.

‘De wereld mooier achterlaten dan dat we haar aantreffen’, ofwel goed ‘rentmeesterschap’ vormt de kern van de CDA-visie op energietransitie. Het CDA is van oudsher de partij van het maatschappelijk initiatief en het zo laag mogelijk in de samenleving neerleggen van verantwoordelijkheden. Ook op het gebied van energietransitie is lokaal maatwerk de sleutel.

De meerwaarde vanuit het CDA-gedachtegoed is om vanuit de samenleving zelf - via gedrag, houding en acceptatie - de energietransitie te bewerkstelligen, in plaats van bovenaf aan de samenleving op te leggen. Door de verantwoordelijkheid en uitvoering zo laag mogelijk in de samenleving terug te leggen, kan er draagvlak worden gevonden.

- Wij willen een energiekansenkaart opstellen om inzicht te krijgen in de kansen die er zijn op het gebied van hernieuwbare en duurzame energiebronnen. De energiekaart geeft aan binnen de regio waar duurzame bronnen aanwezig zijn en welke kansen er

nog zijn voor energiebesparingen. Deze aanpak wordt ondersteund door de CDA bestuurdersvereniging en onze vertegenwoordiging in de provincie. Dit is van belang omdat energietransitie niet sec per gemeente gezien mag worden maar een bredere impact en aanpak verdient.

- Bij nieuwbouwprojecten willen wij aandringen op duurzaam bouwen, zoals het mogelijk maken van duurzame energieprojecten in bestemmingsplannen, de nul-op-de-meterwoningen. Bij bestaande bouw kunnen samen met coöperaties de sociale huurwoningen, scholen, etc. energiezuiniger worden gemaakt.
- Wij willen het ontstaan van een regionale energiecoöperatie stimuleren, zoals een vereniging voor collectief bezit van windmolens. Bij windenergie verdient het de voorkeur dat de omwonenden daar zelf profijt van hebben, bijvoorbeeld door een lagere energierekening of een jaarlijkse investering in de lokale gemeenschap. Ook wanneer windmolens die met subsidie zijn neergezet na afloop van de subsidieperiode met winst worden doorverkocht, vloeit een deel van de opbrengst terug naar de samenleving.
- In het omgevingsplan willen wij in samenwerking met betrokken partijen waaronder de netbeheerder, provincie, overheid en woningcorporaties voorwaarden kunnen stellen aan de keuze voor de toekomstige energie infrastructuur.

5.4.3. Water

- Beheer en onderhoud van riolering vindt planmatig plaats.
- In nieuwbouwwijken wordt gekozen voor gescheiden afvoer van hemelwater.
- Er dient voldoende waterberging per wijk te zijn om wateroverlast mede als gevolg van het toenemende verharde oppervlak te voorkomen.
- Het CDA vindt dat inwoners ook een verantwoordelijkheid hebben op het gebied van het verharde oppervlak.
- Mogelijkheden tot verbetering van kwaliteit van het water in het open landschap en van het stedelijk water worden daarbij aangegrepen, o.m. door aanleg van natuurvriendelijke oevers.

5.5 Vakonderwijs

Onderwijs is de basis en leidend voor duurzame ontwikkelingen in de (kennis)economie. Nederland is steeds meer een kennisland. Om dit zo te houden, verder te ontwikkelen en te exporteren, dienen ondernemers, onderwijs en overheid met elkaar op te trekken. Het vakonderwijs (vmbo, mbo en hbo) speelt in de economische ontwikkeling van het kennisland de centrale rol, en verdient het om optimale aandacht te krijgen.

5.5.1 Ambachtelijkheid 3.0

Lokale overheden kunnen stimuleren dat het onderwijs voor ambachten (vmbo-mbo-hbo) goed toegankelijk is, en samenwerkt met het bedrijfsleven. De gemeente is daarbij vooral aanjager en intermediair. Daarnaast kan de gemeente inzetten op mogelijkheden om nabij bedrijven(terreinen) ruimtes beschikbaar te stellen voor stageplaatsen en/of ontwikkelmogelijkheden voor bestaand ambachtelijk personeel.

Een gildestructuur geeft economische voordelen voor bedrijven (meesters) én leerlingen (gezellen). Ook hier kan de gemeente een stimulerende en verbindende rol spelen.

- Ruimte voor overeenkomsten met het bedrijfsleven dat bij indienstneming van werklozen de 'winst' voor gemeenten deels wordt gebruikt voor investeringen in vakonderwijs. Een goed voorbeeld hiervan is het STC.

- Ruimte voor opleiden in en nabij bedrijven(terreinen). Dit betekent mogelijk aanpassingen van bestemmingsplannen en/of gebruik van leegstaande panden.
- Anderzijds betekent het ook meer ambassadeurschap van bedrijven voor vakonderwijs.
- De gemeente stimuleert dat er werkervaringsplaatsen komen via aanbestedingseisen (SROI) en via de eigen organisatie.

5.6 Mobiliteit

Van oudsher richten bedrijven zich op plekken die goed bereikbaar zijn. Het is van belang dat internetverbindingen op orde zijn, vooral geldt dit ook voor het buitengebied.

Ontwikkelingen als elektrisch fietsen, reguliere arbeid van mensen met een beperking en flexibele werktijden brengen weer andere bereikbaarheidseisen met zich mee. Denk aan snelfietspaden en passend openbaar vervoer dat ook 's morgens vroeg en 's avonds laat rijdt.

- Wij gaan ons de komende jaren inzetten voor slimme mobiliteit. In de nabije toekomst moet het mogelijk worden om enkele minuten voor vertrek te bepalen hoe we naar onze plaats van bestemming reizen. We kiezen een combinatie van vervoersvormen die daarbij het beste past. Slim reizen is dus flexibel, effectief en duurzaam. Daarom moeten innovaties en nieuwe technologieën voor mobiliteit volop benut worden.

5.7 Gezonde gemeentefinanciën

Een eerlijke economie vraagt om solide overheidsfinanciën, zo laag mogelijke lasten en een eerlijk en overzichtelijk belastingstelsel. Een solide toekomst is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Het grootste deel van de gemeentebegroting bestaat uit geld dat via de rijksoverheid is verkregen. Slechts een beperkt deel komt uit lokale heffingen en belastingen. In beide gevallen is er sprake van belastinggeld, opgebracht door de inwoners van de gemeente. We hebben de overtuiging dat we duurzaam moeten omgaan met de financiële middelen die voorhanden zijn. Uitgangspunten voor het financieel beleid van het CDA zijn: zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie en gematigde lokale lasten.

De gemeente Brielle is een relatief rijke gemeente qua reserves. Toch heeft het rijk bepaald dat de jaarlijkse (structurele) uitgaven gelijk moeten zijn aan de jaarlijkse (structurele) inkomsten. In Brielle is dat niet het geval. Jaarlijks moet er vanuit de reserves een bedrag bij om de begroting sluitend te houden. Gezien de reserves gaat dat nog zeker een aantal jaren goed, maar niet tot in het oneindige. Halverwege volgend decennium zijn de reserves om de begroting sluitend te houden leeg. We willen de tering naar de nering zetten om de zelfstandigheid en duurzaamheid van de gemeente te waarborgen. Het CDA vindt het verstandig daar op tijd mee te beginnen, zodat niet in één keer miljoenen euro's per jaar bezuinigd hoeft te worden. Het CDA vreest dat dit ten koste gaat van zorg, ondersteuning en lokale voorzieningen. Concreet is ons voornemen de komende jaren eventuele meevallers als gevolg van bijvoorbeeld economisch gunstig tij zoveel mogelijk te besteden aan het minder of niet reserve afhankelijk maken van de begroting.

Financiën en zorg

Het CDA vindt dat voor mensen, voor wie dat geldt, zij de zorg en ondersteuning moeten krijgen die nodig is, nu en in de toekomst. Daarbij geldt nog altijd het credo dat de ondersteuning in de eerste plaats adequaat is en daarbinnen zo goedkoop mogelijk wordt georganiseerd. Dat vergt een betaalbare zorg met hiervoor voldoende middelen in de begroting.

In 2015 zijn rijkstaken aangaande de zorg gedecentraliseerd, waarbij via het gemeentefonds, ook een bedrag is meegekomen. Dit bedrag mag door de gemeenten naar eigen inzicht worden besteed. De gemeente Brielle houdt hierop, tot nu toe, per saldo, geld over. Zolang de zorg en ondersteuning op een adequaat niveau is, is dit geen probleem. Wel is het CDA van mening dat bij een onverhoopt tekort op de gemeentelijke begroting niet op zorg en ondersteuning wordt bezuinigd zolang het uitgavenniveau hiervoor lager is dan de rijksmiddelen die voor dit doel aan het gemeentefonds zijn toegevoegd.

Transparantie

Er is niets geheims aan de uitgaven van de gemeente. Om die reden ontvangen inwoners, bijvoorbeeld bij hun OZB-aanslag, een korte weergave van de uitgaven van het vorige jaar. Declaraties van bestuurders worden op de gemeentelijke website bekendgemaakt. Op de site is ook een duidelijk overzicht te vinden van instellingen die van de gemeente subsidie ontvangen en de taken die men daarvoor uitvoert.

Grondexploitatie

De gemeente moet er zijn voor haar inwoners en moet de belangen van haar inwoners vooropstellen. Het bouwen van woningen of het verkopen van grond mag niet bedoeld zijn om de begroting sluitend te krijgen. De lokale overheid moet een ordelijk financieel beleid voeren en reserveren voor te voorziene lasten van onderhoud van de openbare ruimte en herstructurering.